

Karšta, gali lyti.
Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:27.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Birželio-June 16 d., 1970 m.

Kaina 10c

141

KONGRESO MAŽUMOS VADAS APIE LIETUVĄ

VLIKO LAISKAS ŠVEDŲ PREMJEUI

Ryšium su švedijos min. pirmininko Olof Palme viešnagė JAV-se, Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Palmei pasiuntė atitinkamą laišką. Jo santrauka Eltos išsiuntinėta JAV telegramų agentūroms ir laikraščiams. Seka laiško turinys:

Tamstos lankymasis JAV-se yra svarbus įvairiais atžvilgiais. Viena, šioji viešnagė atkreips pasaulio dėmesį į Baltijos sritį ir ten gyvenančias tautas, įskaitant Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Tamstai žinoma, kad minėti trys kraštai, pažeidus galiojusius nepuolimo susitarimus, 1940 metais buvo užimti sovietų ginkluotą dalinių. Baltijos valstybės, Stalino-Hitlerio suokalbčio tiesioginėje išdavoje netekusios nepriklausomybės, buvo priversta įjungtos į Sovietų Sąjungą. Tai buvo imperialistinės agresijos veiksmas, kurio daugelis pasaulio laisvųjų kraštų nelaiko nei teisėtu, nei saistantiu tarptautiniu požiūriu.

Sovietų gėdinga žygių liudija apie trys šimtai tūkstančių Baltijos pabėgėlių, atsidariusių Vakaruose, jų tarpe nemaža pasinaudojusių ir švedų svetingumu.

Net ir antrajam pasauliniam karui pasibaigus, totalitarinis okupantas tebevykdė tokius kar veiksmus, nukreiptus prieš Baltijos valstybes, kaip masinius išvežimus, ginkluotų dalinių panaudojimą prieš partizanus — kovotojus ir aiškų genocidą.

Didelei valstybei taikos neturi visu savo istorijoje. Tiesiogiai mažiausias tautas, Lietuva, Latvija ir Estija neteko daugiau kaip vieno milijono gyventojų ir, jei čia priskaitysime nacių teroro aukas, tai minėtų kraštų nuostoliai buvo didesni už Vietnamo gyventojų, tuo pačiu tarpsniu, patirtuosius.

Baltijos kraštų gyventojai šiuo metu tebėra išnaudojami ūkiniai, žeminami tautiniu požiūriu, jų tautinės kultūros žalojamos, jie planingai išsklaidomi tolimose Sovietų Sąjungos plotuose ir jie metodiniu būdu rusinami. Maskva nėra paskelbusi noro pasitraukti iš Baltijos valstybių, priešingai, ji tebeprėžia pasiryžusi tuose kraštuose, kaip neseniai Čekoslovakijoje, pasilikti neribotą laiką.

Leiskite atkreipti Tamstos dėmesį į kita jūsų lankymosi požiūri, būtent, nesutarimą dėl švedų vyriausybės laikysenos Vietnamo klausimu ir dėl Tamstos dalyvavimo demonstracijose prieš JAV-bių karinius žygius Vietnamą. Savo laikyseną aiškindamas, Tamsta pabrėžė rūpestį mažųjų kraštų išlikimu bei jų laisvo apsisprendimo teise.

Toks rūpestis — nepaprastai teigiamas, tačiau Tamsta neturėtų nustepti, jei, kitų nuomone, čia nesunku įžvelgti prieštaravimą: Tamsta moraliniai pasipiktinus įvykiais tūkstančių mylių atstu ir Tamstai tylinč tuo metu, kai kitose Baltijos jūros pusėje tebevyksta aršaus imperializmo siautėjimas. Geriausias būdas tokiam išspūdiui išsklaidyti būtų švedijos vyriausybės formalus pareiškimas, jog ji palaiko Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvo apsisprendimo teisę ir nepritaria didžiosios valstybės naudojamos imperializmo priemonėms Baltijos erdvėje. Mes norime tikėti, kad Tamsta vieną masą naudojate Vietnamo, kitą gi Baltijos valstybių klausimu ir mes sveikintume jūsų protestą prieš sovietų tebe-

IS VISO PASAULIO

TOKIO. — Japonijoje apie 35 tūkstančiai komunistų demonstravo prieš Amerikos-Japonijos saugumo sutartį, kuri automatiškai pratęsiamą po birželio 22 dienos. Policija suėmė 255 asmenis, virš 20 buvo sužeistų, komunistai bandė padegti kelis pastatus.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos vyriausybė iš trijų kalėjimų paleido 40 politinių kalinių, kurių paleidimo teroristai reikalauja už pagrobto vokiečių ambasadoriaus paleidimą. Kaliniai išvežti į Alžirą, iš 40 kalinių šešios yra moterys. Keturi buvo nuteisti už Amerikos ambasadoriaus pagrobimą praėjusiais metais.

AMMANAS. — Jordane tvarką palaiko kariuomenės ir partizanų jungtinės grupės. Du partizanai buvo pačių arabų vadų nuteisti mirti už dviejų amerikiečių išprievartavimą. Vienas Amerikos diplomatas Jordane pradingo. Palestiniečių laimėjimai Jordane verčia manyti, kad jie dabar sieks panašaus laimėjimo ir Libane.

SAIGONAS. — Kambodijos kariuomenė kovoja dėl Kompung Speu miesto, kurį kelis kartus užėmusios komunistų jėgos. Per miestą eina kelias į uostą, iš kur gaunamas visas Kambodijos žibalas ir gazolinas.

BONA. — Vakarų Vokietijos vyriausybė sukrėtė laikraštįje išspausdintas Vokietijos-Sovietų Sąjungos susitarimo tekstas. Daug skaitytojų turis "Bild Zeitung" paskelbė gan tikslų susitarimų dokumentą, kuris iki šiol buvo labai slaptai saugomas abiejų vyriausybių Bonoje ir Maskvoje. Bonos valdžia tiria, iš kur laikraštis gavo susitarimų tekstą.

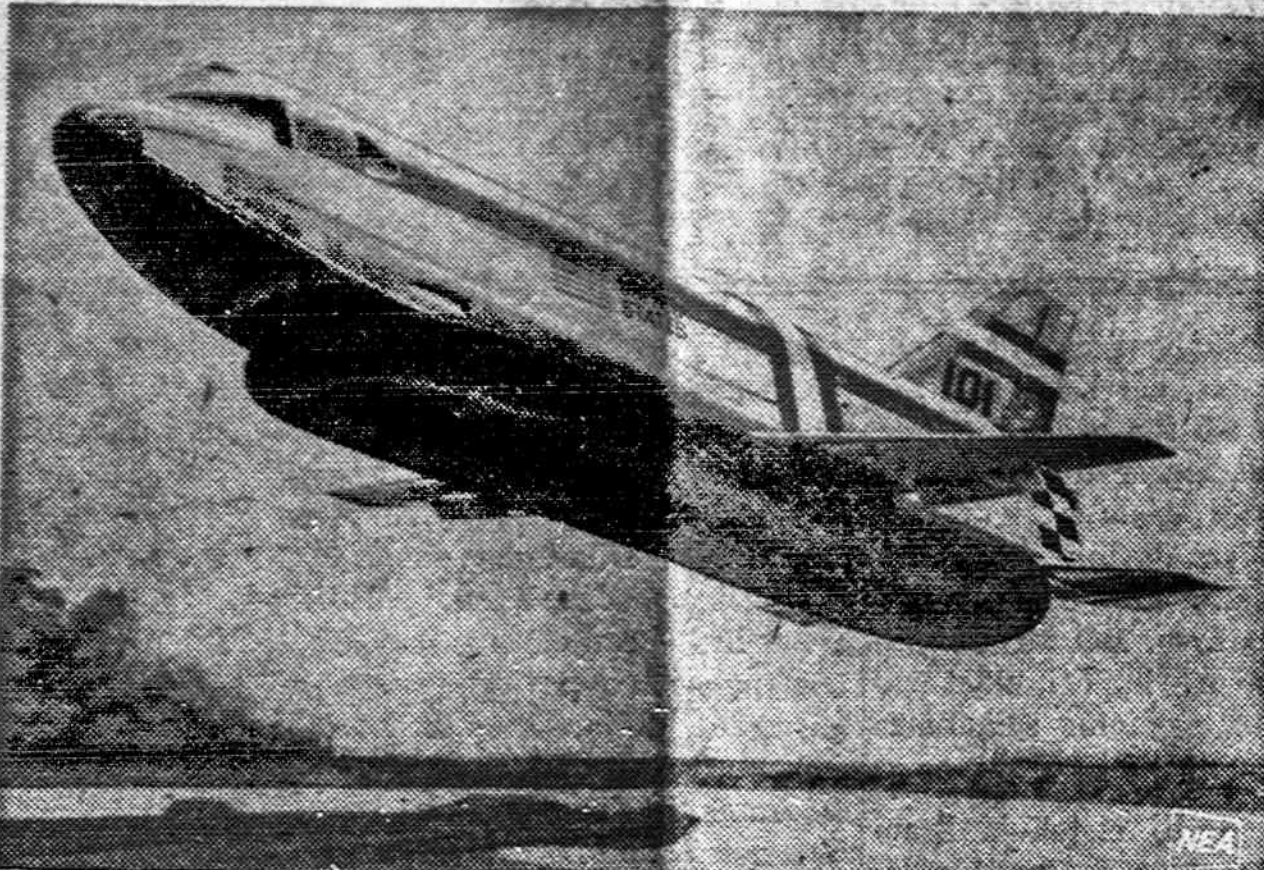
LONDONAS. — Sovietų ambasadorius Britanijoje Smirnovskis aplankė britų premjerą Haroldą Wilsoną ir pakvietė jį liepos mėnesį aplankyti Maskvoje. Stebėtojai galvoja, kad rinkiminės kampanijos metu šitoks sovietų gestas padarytas siekiant paveikti balsuotojus, ypač kai kuriuos britus. Premjeras Wilsonas pareiškė rusų ambasadoriui, kad jis negalės atsakyti į pakvietimą, kol nesužinos rinkimų rezultatų.

Sihanoukas lanko Šiaurės Korėją

PEKINAS. — Nuverstas Kambodijos princas Sihanoukas iš Kinijos su nemaža delegacija išvyko specialiu traukiniu į Šiaurės Korėją, kur jis bus prezidento Young Kuno ir premjero Kim Il Sungo svečias.

Geležinkelio stotis buvo išpušta Kinijos ir Kambodijos vėliavomis, Sihanouką išlydėjo kinų premjeras Chou En Laijus ir kiti vadai. Sihanoukas komunistinėje Korėjoje išbus dvi savaites.

Vykdomą Baltijos valstybių okupaciją ir toje srityje vis ryškų žmogaus teisių pažeidimą. (E)

Piešinyje matomas lėktuvas taip suprojektuotas, kad jis galėtų skristi ir erdves ir iš jų sugrįžti, nusišildamas oro pagalvių sistema tiesiai ant žemės, ne į vandenį, kaip nusišildžia dabar sugrižtantieji orlaivai.

VOKIETIJOS RINKIMAI SUSILPNINO VALDŽIOS KOALICIJOS PARTNERIUS

BONA. — Vakarų Vokietijos vyriausybės koalicija buvo silpninta sekmadienio rinkimų trijose provincijose. Socialdemokratų ir laisvųjų demokratų partijos gavo mažiau balsų. Laisvieji demokratai nesurinko reikalingų 5% balsų Saaro krašte ir žemutinėje Saksonijoje ir provincijų seimeliuose nebeturės savo atstovų. Net ir kancelerio Brandto vadovaujami socialdemokratų šiauriniame Reine ir Vestfalijoje prarado 3.4%, lyginant su 1966 metų rinkimais, ir gavo tik 46.1% nušimtį, kai krikščionys demokratams gavo 47.9%.

Šie rinkimai buvo svarbūs todėl, kad jie laikomi lyg gyventojų pasisakymu dėl Bonos vyriausybės priesienio politikos, ypač sutartėjimo su rytais. Vyriausybė parlamente turi 12 atstovų persvarą ir tai tik gaudama paramą iš mažos laisvųjų demokratų partijos. Šiai partijai netekus atstovų bundesrate, kurį sudaro 10 provincijų šeimų atstovai, krikščionys demokratams turi bundesrate daugumą ir žada trukdyti vyriausybės įstatymų pravedimą per aukštuosius parlamentinius — bundesratą.

Krikščionys demokratams po šių rinkimų žada išskirti pasitikėjimo vyriausybei klausimą, o valdantieji socialdemokratams grasiina skelbti naujus parlamentinius rinkimus, kuriuos jie tikisi laimėti. Nežinia, kaip pasielgs liberalinė laisvųjų demokratų partija, kuri šiuose rinkimuose pamatė, kad jų susidėjimas su socialdemokratais gyventojų tarpe partijos populiarumo nepakėlė.

Dešimioji naujųjų nacių partija surinko trijose provincijose vos virš 3% ir neturės atstovų provincijų seimuose. Komunistų partija irgi nelaimėjo jokių vietų.

Mirė St. Girdvainis

Romoje mirė Stasys Girdvainis, nuo 1939 metų Lietuvos Iga-liotas ministras prie Šventojo Sosto. Velionis ilgai sirgo. St. Girdvainis gimęs 1890 metais rugpjūčio 27 d. Užsieniu k. Skaudvilės valstijoje, Tauragės apskr. Baigęs šiaulių gimnaziją, Petrapilio ir Maskvos universitetuose išėjo teisės studijas, baigė 1916 m. Maskvoje karo mokyklą. Tėsių gimnazijoje dėstė prancūzų ir lotynų kalbas, 1919-20 metais tarnavo Lietuvos kariuomenėje, nuo 1920 metų perėjo į užsienio reikalų ministerijos tarnybą.

Diplomatas St. Girdvainis dirbo pasiuntinybėse Berlyne, Paryžiuje, Vatikane. Kurį laiką buvo protokolo direktorium užsienio reikalų ministerijoje.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Vakar senatas patvirtino prezidento paskirtą Richardsoną nauju švietimo, sveikatos ir šalpos departamento sekretoriumi.

• Prezidentas Nikonas šią savaitę pasakys kalbą apie ekonominę padėtį.

• Astronautai Borman ir Lovell pasveikino sovietų kosmonautus, sumušusius ilgo skridimo erdvėje rekordą.

• Rumunijos prezidentas Nicolae Ceausescu vakar pradėjo savo vizitą Prancūzijoje, kur jis bus 4 dienas. Ateinančią savaitę rumunų premjeras Ion Măruțer lankysis Vakarų Vokietijoje.

• Kambodijoje dėl Kompung Speu miesto, kuriame įsitvirtino komunistai, kambodjiečiai padeda Pietų Vietnamo kariuomenės daliniai su lėktuvais ir šarvuočiais. Miestas yra 50 mylių nuo P. Vietnamo sienos.

• Izraelio aviacija vakar vėl stipriai veikė Egipto fronte, trukdydama egiptiečiams statyti priešlėktuvinių raketų bazes.

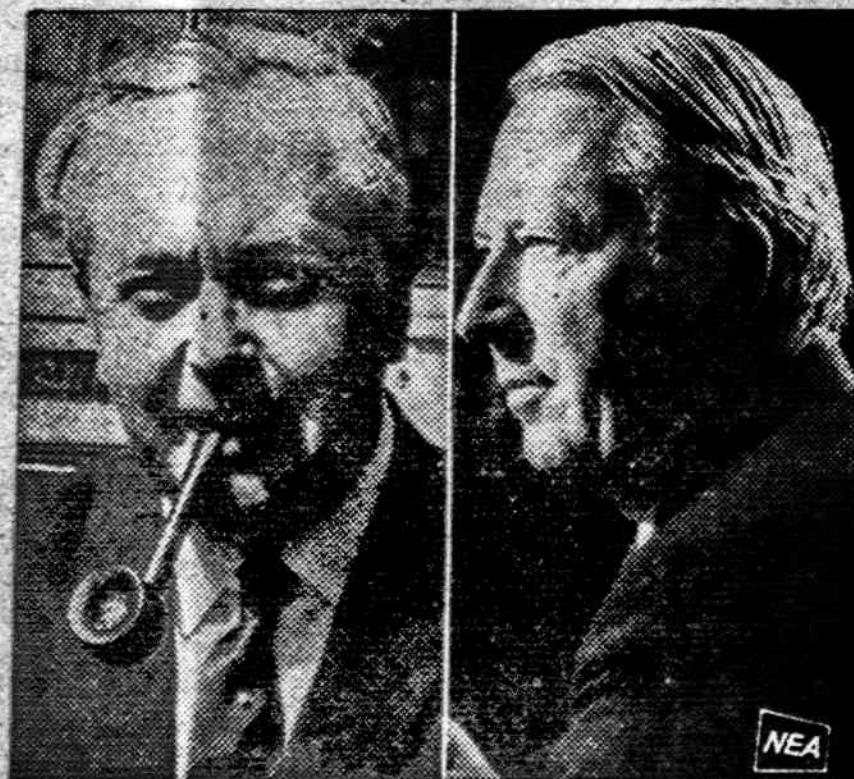
ČIKAGA. — Žinomas laišku į laikraščius autorius Tedi Zierins vėl įdėjo laišką "Chicago Tribune" laišku skyruije. Jis prisimena 30 metų sukaktį nuo bolševikų, rusų ultimatumo Lietuvai ir jos okupacijos. Po dviejų dienų rusai ultimatumus įteikė ir Latvijai bei Estijai. Zierins sako, kad Baltijos žmonės turi tokią pat teisę būti laisvi, kaip prancūzai, kurių sostinę tą pačią dieną, kai rusai žygiavo į Lietuvą, užėmė nacių kariuomenė. Kiek ilgai dar Lietuva, Latvija ir Estija bus užimtos tautos, — klausia Tedi Zierins.

New Yorke paminėjo išvežimų sukaktį

NEW YORKAS. — Pirmadienio "New York Times" antrame puslapyje išspausdino žinią "Lietuviai protestuoja prieš rusų persekiojimus". Žinutėje, virš kurios įdėtas balsuojančio Brežnevo paveikslas, sakoma, kad keli šimtai lietuvių kilmės amerikiečių paminėjo jau 30 metų vykdomą persekiojimą Baltijos valstybėse.

Toliau sakoma, kad sovietų deportacijos palietė 700 tūkstančių Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojų. Sekmadienio susirinkimas pasmerke neteisėną ir nelegalią komunistų okupaciją Baltijos valstybėse. Laikraštis praneša, kad New Yorko gubernatorius Rockefelleris savo proklamacijoje pavadino birželio 15 dienos, 1940 metų rusų invaziją į Baltijos valstybes "an outrage" ir paskyrė sekmadienį masinių deportacijų paminėjimo dieną.

PARYŽIUS. — Prancūzija su trumpino karinės tarnybos laiką iki vienerių metų. Tarnyba šaukiami nuo 18 metų jaunuoliai.

Birželio 18 d. Britanijos piliečiai renka naują parlamentą. Kairėje darbo partijos vadas, premjeras Harold Wilson, išvedęs Britaniją iš ekonominio sunkumo. Dešinėje konservatorių partijos vadas Edward Heath.

KONGRESMANO G. FORDO KALBA PASAKYTA IŠVEŽIMŲ MINĖJIME

ČIKAGA. — Šeštadienį, birželio 13 d. Čikagos Sheraton viešbutyje, lietuvių tautos genocido parodos atidarymo proga, Atstovų Rūmų mažumos vadas kongr. Gerald Ford pasakė kalbą. Jis pradėjo su "Labą vakarą visiems" ir tęsė: "Mano mieli draugai. Mes čia susirinkome paminėti 30 metų sukakties nuo tarptautinės gėdos dienos, kada Sovietų Sąjunga išplėdė iš išdidinės lietuvių tautos jos nepriklausomybę ir paskandino jos liaudį politinėje vergijoje".

"Lietuva pateko po totalitarinės diktatūros jungu birželio 15 d. 1940 metais ir buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos kartu su Estija ir Latvija. Tai buvo negarbingas veiksmas, su kuriuo niekada neturi sutikti ne tik patys lietuviai, bet ir visi pasaulio laisvę mylintieji žmonės".

"Mano parama lietuviams"

"Šiandien aš pareiškiu savo tvirtiausią paramą visiems teisingiems lietuvių veiksmams atstatyti savo šalyje nepriklausomybę ir išlaisvinti savo tėvynę iš rusų kontrolės. Mano tvirtiausiu įsitikinimu žmogus, kuris yra atsidavęs laisvės ir teisingumo principams, sužinojęs, kaip Sovietų Sąjunga paverė lietuvių tautą, negali kitaip elgtis, kaip tik būti lietuvių sąjungininku kovojant už jų tautos išlaisvinimą".

Kongr. Fordas, trumpai paminėjęs Lietuvos istorinius faktus iki sovietų okupacijos, kalbėjo: "Ko daugelis amerikiečių nežino, tai fakto, kad virš 400 tūkstančių lietuvių prarijo rusų ir Sibiro vergų stovyklas per metus 1941—1950 metų išvežimus. Jie buvo sovietų teroristų išplėsti iš savo namų. Amerikiečiai dažnai nežino, kad apie 30,000 lietuvių laisvės kovotojų žuvo partizaniniame kare, kovodami prieš sovietų okupaciją. Kai kurie amerikiečiai užmiršo, kad Lietuva ir dar 21 pavergtą tautą uždarytos už geležinės vergijos ir teroro uždangos, rusų komunistų vadų okupacijos, prijungti prie lėktuvinių raketų bazes."

Sulaužė taikos sutartį

"Per mažai amerikiečių žino Lietuvos išdidžią istoriją, per mažai amerikiečių prisimena Rusijos pasirašytą su Lietuva taikos sutartį, 1920 metų liepos 12 d., kur sakoma, kad "Visos tautos turi teisę į laisvą apsisprendimą". "Rusija pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę ir savivaldą su visomis iš to išplaukiančiomis teisėmis ir gera valia atsižada visiems laikams Rusijos suverenumo teisių, kurias ji turėjo Lietuvoje ir jos teritorijoje".

Nutarė išvežti trečdali

"Dar per mažai amerikiečių suprantą, koks buvo padarytas nusikaltimas, kai rusų komunistai perėmė Lietuvos žmones 1940 metų birželio mėnesį. Man širdis plyšta, kai pagalvoju, kaip su vienu plunksnos brūkštelėjimu rusų įstatymai tapo privalomi visoje Lietuvoje, kaip sovietai priėmė savo gyvenimo būdą ir išslavė lietuvių papročius, kaip jie uždraudė religijos pamokas Lietuvos mokyklose, išmetė kape-lionus iš kariuomenės, uždarė Kauno universiteto teologijos ir filosofijos fakultetą, uždarė vienuolynus, išvarė vienuolius ir vienuolynes dvasiškius paskelbė "liaudies priešais". Tos pačios teroro priemonės, kurios buvo vartojamos Sovietų Sąjungoje, buvo

panaudotos Lietuvoje, iš kurios mano žiniomis buvo išvežta apie 25 nuošimčiai tautos, o Maskvoje buvo nutarimas išvežti visą trečdali visos lietuvių tautos".

"Kodėl pradėjo vežimus?"

"Kodėl šimtai tūkstančių lietuvių buvo išgabenti į rusų vergų stovyklas mes niekada tikrai nesužinosime. Tur būt, tai buvo baimė, kuri vertė sovietų valdžią tai padaryti — baimė, kylanti iš jėga pagrįsto laisvos tautos pavergimo. Jie žinojo, kad Sovietų Sąjunga sulaužė visus savo su Lietuva padarytus susitarimus. Rusų komunistai turėjo pagrindą bijoti lietuvių gyventojų, nes 1940 metais prasidėjo karštos partizaninės kovos rezistencija, kuri tęsėsi 12 metų. Visuotinis sukilimas, prasidėjęs prieš sovietų režimą 1941 m. birželio 22 d. buvo visiškasis sovietų melo atmetimas, melo, kad lietuviai savo valia atsisakė savo nepriklausomybės".

Partizanų patvarios kovos

"Mažai amerikiečių šiandien žino, kad antroji žiauri sovietų okupacija atnešė nepaskelbtą karą tarp lietuvių tautos ir Sovietų Sąjungos. Visam pasauliui buvo pademonstruota lietuvių drąsa ir nepriklausoma dvasia. Skačiuojama, kad tarp 30,000 ir 50,000 lietuvių partizanų prarado savo gyvybes kovodami prieš sovietų saugumo dalinius. Maskva turėjo pagrindą bijoti Lietuvos partizanų judėjimo, nes tarp 1945 ir 1952 metų, kaip istorikai liudija, partizanai mūšiuose nukovė apie 4,000 komunistų aktyvistų ir apie 100,000 MVD, NKVD ir sovietų kariuomenės kareivių. Aš stebiuosi tu partizanų dvasia ir patvarumu. Aš netikiu, kad ta dvasia būtų žuvusi. Ji tebe gyvena karštame nacionalizme tėvynėje ir čia, tos dvasios Sovietų Sąjunga niekada negalės sugniuždyti". (b. d.)

Rengiamas veikalas apie genocidą

Vliko pavestas, Lietuvos Tyrimo Institutas jau pasirašė sutartį su dviem autoriais, kurie pradėjo ruošti studiją apie sovietinį ir nacinį genocidą Lietuvoje. Knyga sudarys trys dalys: I. Sovietinis genocidas 1940—1941 m., II. Nacinis genocidas 1941—1944 m. ir III. Sovietinis genocidas nuo 1944 m. Jei kas turėtų konkrečios medžiagos, prašoma ją siųsti Lietuvos Tyrimo Institui. Knygos išleidimą finansuos Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kuris tikisi pinigines paramos ir iš lietuvių visuomenės. Knyga bus pradėta spausdinti anglų kalba 1971 m. pabaigoje. Medžiagą ir aukas prašomės siųsti šiuo adresu: Lithuanian Research Institute, 29 West 57th Str., 9 Fl. New York N. Y. 10019. (E)

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

PAKELTO KRAUJOSPŪDŽIO VISPUSIŠKAS TVARKYMAS

Visus į pakeltą kraujospūdį vedančius takus suardykim — lengviau bus kovoti su ta negerove.

Mediciniška tiesa

Miltinis-kraukmolinis maistas (angliavandžiai — carbohidratai) — bulvės, duona, pyragas... pats vienas neturi įtakos kraujospūdžio pakėlimui. Tik perdidelis suvartojimas miltinio-kraukmolinio maisto veda į nutukimą. O pastarasis pakelia kraujospūdį. Numetimas svorio iki normos ar žemiau lentelėse pažymėto svorio normalumo numuša vidutiniai pakeltą kraujospūdį iki normos. Tūli tyrimėtojai manė, kad pas nutukėjus pakeltas kraujospūdis esąs to spaudimo matavimo klaida. Girdi, riebios rankos reikalauja didesnio spaudimo kraujospūdžio matavimo aparate (sphygmomanometer) — riebalai apsaugo arterijas nuo aparato spaudimo, todėl ir gaunamas pakeltas kraujospūdis pas riebius. Kitiem tyrimėtojam ištyrus tiesioginius (specialia adata praduriant arterijas), rasta, kad virš minėti spėjimai nepasitvirtino: riebalai tikrai turi pakeltą kraujospūdį. Jis krenta riebalams kūne sumažėjus, išėina, kad nutukimas (riebalų perdaug kūne susikrovimas) yra vienas aplinkos veiksnių, įtakojančių kraujospūdžio pakėlimą.

Su baltyminių maistų irgi turi būti tvarka

Daug baltymų (proteins) yra liesoje mėsoje, varškėje, sūryje, kiaušinio baltyme, žuvyje, pupelėse, žirniuose. Tiesioginiai baltymai neturi įtakos kraujospūdžio pakėlimui. Tik jei pas kūrį žmogų inkstai esti sugėdę, nepajėgia šalinti iš kūno baltyminių medžiagos apykaitos liekanų su šlapimu (azotinės medžiagos), pastarosios ima kaupitis kraujyje. Tada perdaug ima prisirinkti kraujyje azotinių medžiagų. Pastarosios sukelia beveik mirtiną negerovę — uremiją. Tada pakyla kraujospūdis.

Alkoholis trikdo kraujospūdį

Daugelis gydytojų mano, kad alkoholis prisideda prie kraujospūdžio pakėlimo. Daugelis alkoholių turi pakeltą kraujospūdį; jie dreba, o kartais esti labai neramūs. Alkoholio vienas gramas pagamina 7 kalorias — užtai daugelis alkoholių

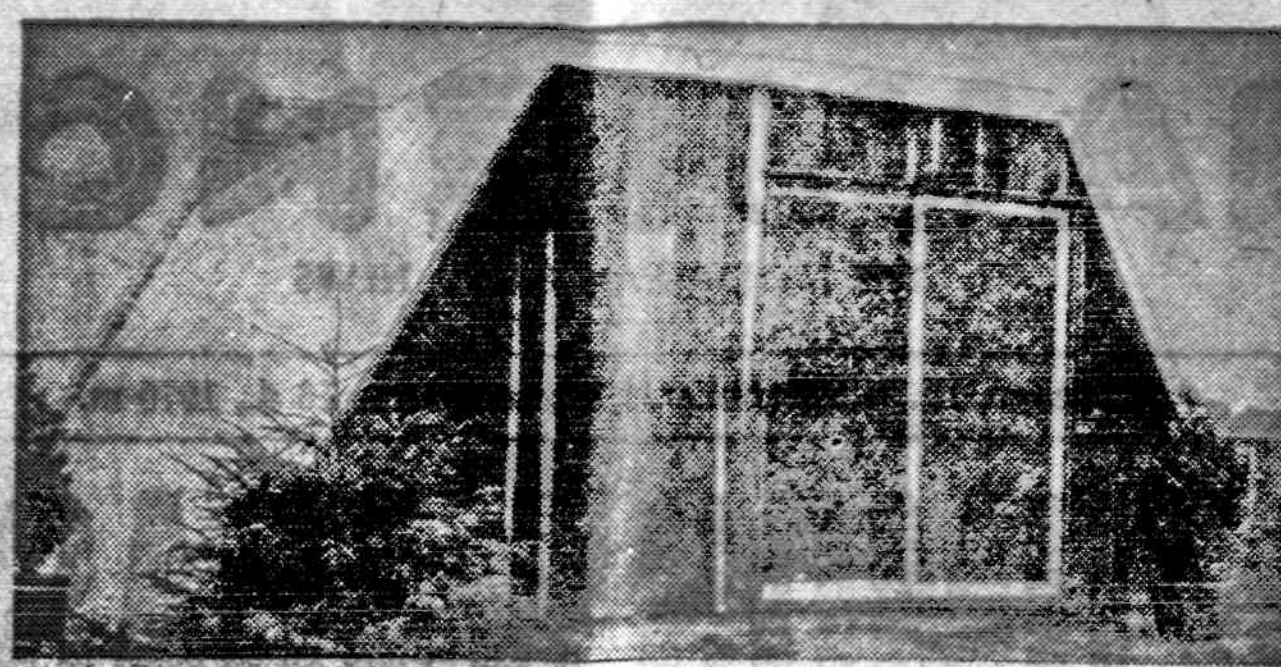
esti nesveikai nutukę, jų viduriai esti atsikišę — tai riebalų klotas, susirinkęs ant taikinės. Tai nieko gero žmogui neduodančios kalorijos — tik riebalus didinančios yra tos iš degtinės gautos kalorijos. Kai kurie tyrinėtojai tvirtina, kad pas alkoholikus pakyla kraujospūdis nuo nutukimo. Daug tyrimų yra atlikta susekimui alkoholio trum-palaikės ir ilgalaikės įtakos kraujospūdžiui. Susekta, kad tuoj po išgėrimo alkoholis truputį pakelia kraujospūdį, padažnina pulso ir širdies susitraukimus — pagausina išpumpuojamo kraujo kiekį. Alkoholis išplečia paviršutines kūno kraujagysles ir tuo sumažina antrąjį — diastolinį kraujo spaudimą. Visi tie pakitimai esti laikini. Visi jie susitvarko alkoholiui susidėvėjus kūne. Ryškesnis esti alkoholio veikimas jo negeriantiems, negu jį dažnai vartojantiems. Nepasitvirtina, kad alkoholis turėtų ilgai besitęsianti poveikį kraujospūdžiui.

Kava laikinai kilsteli kraujospūdį

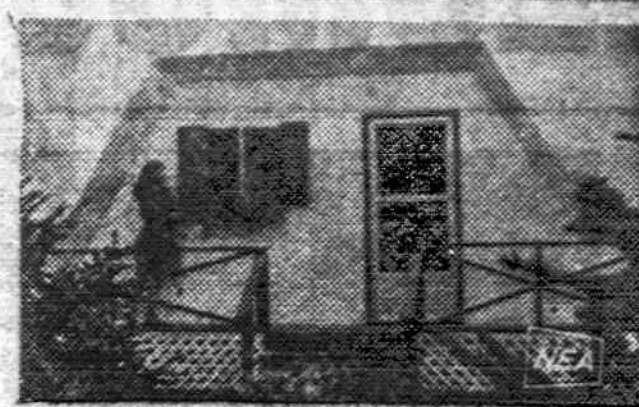
Kavoj esąs kofeinas (caffeine) primena alkoholį — abu priskiriami prie vaistų (drugs). Kavą žmonės vartoja kaip priedą prie maisto. Vidutiniame kavos ar arbatos puodelio kofeino esti nuo 100 mg iki 150 mg. Šitame kiekyje kofeinas jau paviečia širdį ir kraujagysles; truputį pagreitina pulsą, širdies išpumpuojamą kraujo kiekį, ir kiek pakelia kraujospūdį. Toks kavos veikimas yra praeinantis. Nėra jokio įrodymo, kad kava ar kiti kavos turintieji maisto gaminiai ilgiam laikui pakeltų kraujospūdį.

Fizinė veikla tvarko lašinius, o lašiniai — kraujospūdį

Šiais laikais fizinis darbas bei mankšta laikoma geru dalyku širdžiai ir kraujagyslėms. Įtemptas fizinis darbas staiga pakelia sistolinį (pirmąjį) kraujospūdį iki liguisto aukštumo. Antro (diastolinio) kraujospūdžio pakilimas po darbo esti nepastovus ir mažiau ryškus. Buvo nuomonių (dr. Samuel Levine), kad sunkus fizinis darbas ar tokia mankšta gali priartinti širdies

Amerikoje greit bus pradėti statyti "popieriniai" namai. Kartoninių dažių principu įmūšs gamins įvairaus dydžio sienas ir stogus, kuriuos bus nesunku sustatyti. Namai bus gaminami įvairaus dydžio ir skirti vasarvietėms, mediotų namams, garažų statybai. Popierius, išleistas nedegamu stiklo pluošto skystiu, galės stovėti 20 metų ir nedegti iki 1,900 laipsnių karščiui.

kraujagyslių ligą. Taip buvo manyta, matyt, dėl kraujospūdžio pakilimo dėl darbo. Laimė, kad sunkus darbas ar toks mankštėnimas tegalimas tik trumpam laikui. Nėra davinų, kad laike darbo pakilęs kraujospūdis ilgėliau išsilaikytų. Dėl darbo kraujospūdis pakyla dėl skirtingų priežasčių, negu tas spaudimas kyla esant ligai.

Laik darbo sistolinis kraujospūdis pakyla dėl padažnėjusio pulso ir dėl širdies išpumpuojamo kiekio pagausėjimo, esant išsiplėtusioms kūno paviršiuje kraujagyslėms. Gi liguistai kraujospūdžiui pakilus (hypertension) esti priešingai: tada išpumpuojamo kraujo kiekis esti normalus, o kūno paviršius kraujagyslės esti susitraukusios.

Žmogaus fizinis darbas atvirkščiai santykiauja su jo kūno riebalais: kuo daugiau darbo, tuo mažiau lašinių žmogaus kūne. Darbas nesukelia nuolatinių pakeltų kraujospūdžių. Priešingai, darbas — mankšta padeda numesti perdidelį svorį, ir jis jį palaiko normos ribose. Darbas ir mankšta mažindami lašinius, padeda kūnui kovoti su pakeltu kraujospūdžiu, nors pats darbas kaip toks, turi nežymią įtaką kraujospūdžiui.

Tabako veikimas

Daugelis tyrimų atlikta su cigarete tiriant jos įtaką kūnui. Susekta neabejotinai tabako veikimas širdžiai ir kraujagyslėms. Tas poveikis pasireiškia tuojau pradėjus rūkyti. Panašus poveikis gaunamas nikotino suleidus į veną. Dabar jau visiškai aišku, kad tabako veikimas širdžiai ir kraujagyslėms yra veikimas nikotino besirandančio tabake, ypač jo dūmuose. Užtai cigarečių rūkytojai gauna daugiau

nikotino į savo kūną už pypkęs bei cigaro rūkytojus. Rūkymas užsikvepiant (daugiau į plaučius tabako dūmų gaunant) yra tikras nikotino aprūpinimas rūkoriaus kūno. Nikotino veikimas pasireiškia padažnėjusiu pulsu ir pakilusiu kraujospūdžiu, susitraukimu kūno paviršiuje esančių kraujagyslių, pulso nereguliarumu ir pakitmais elektrokardiogramoje. Kraujospūdžio pakilimas esti ne toks ryškus chromiškai rūkant. Jis labai ryškus pas naujokus rūkorius. Neįrodyta, kad laikinis dėl nikotino kraujospūdžio pakilimas virstų į nuolatinę hipertensiją.

Kai kurie tyrinėtojai susekė, kad sunkūs rūkoriai kartais turi pamažintą kraujospūdį. Tai išaiškinama tabako pagėjumu sukelti širdies kraujagyslių ligą — net mirtį. Dėl nikotino nusilpusi širdis nepajėgia gerai pumpuoti kraujo, todėl gaunasi kraujospūdžio kritimas. Tai rodo rimtą širdies ligą, o ne kokią ten gerą. Užtai visiems norintiems širdies sveikata džiaugtis, reikia šiandien mesti rūkius. Ypač taip pasielgti turi visi tie rūkiosiai, kurie jau turi pakeltą kraujospūdį. Jau vien dėl širdies ligos per cigaretę apturėjimą kiekvienas mūsų turi jos atsikratyti, nežinint, kad ir kaip būtų pripratęs be cigaretės neapsieiti.

Išvada. Pakeltas kraujospūdis yra vienas širdies atakos šauklių. Nutukimas yra pakeltą kraujospūdžio draugas. Tabako rūkymas yra viso gyvenimo praradimas, nes nikotinas sukelia širdies kraujagyslių ligą. O be širdies — nė vienas dar ant žemės negyveno. Susirgę visi kreipiamės į gydytoją. Geriau nesirgti — užtai dabar laikas visiems tvarkytis su savais lašiniais ir su cigaretiniais bučiais.

Pasiskaityti. Monographs on Hypertension, No. 10 in a series from Merck Sharp and Dohme.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Daktaro išmesti negali — mesk vaistus lauk

Klausimas. Prašau daktaro patarimo, kas daryti man su savo žmona. Ji gyvenimo permainos sulaukus pradėjo labai nusiiminti. Psichiatras jai prirašė penkeriopų vaistų. Ji lankėsi pas jį trejus metus kas savaitę, kas dvi — ir vaistus gėrė kaip įsakta buvo. Nelaimė kita ją aplankė: ji negali išeiti lauk — jos viduriai liūvėsi dirbė. Nė gydytojo keičiami laxatyvai gelbsti, nė klizmos padeda. O dabar ir tų klizmų negalima pastatyti, — viskas eina tuojau lauk. Prašau patarti man, nuo vilko bėgusiam ir ant meškos patekusiame ligonės vyrui. Aš savo žmoną labai gerbiu, myliu ir ją labai rūpinuosi. Dėl aiškumo, pridėdau jos geriamus dabar visus vaistus: 1. Stelazine, 25 mg. tabletės, po tris per dieną. 2. Norpramin, 25 mg. tabletės, po tris per dieną. 3. Taractan, 10 mg. tabletės, po tris per

CLEVELAND, OHIO

Ohio Bendruomenės balsavimai

Ohio apygardoj VI-ją LB Tarybą išrinkti:

Edmundas Lenkauskas, MD — 365 balsais, Dr. inž. Stepas Matas — 365, Algis Rukšėnas —

328, Julius Dziugas Staniškis —

268, Dr. Antanas Butkus — 244.

Kandidatais liko: Juozas Skirinskis, MD — 231 bal. ir Mil-da Jokūbaitytė — 211 bal. Ohio apygardoj iš viso balsavo 560 asmenų.

Julius Staniškis, Rinkimų Komisijos Pirm.

Triavil, stiprumas jų: 2-25. Tegul ji pradeda vartoti moteriškų — vyriškų hormonų mišinį po tabletę dienoje — Premarin, 5-0,625 stiprumo. Žinoma, vi-sas tolimesnis gydymas turi būti gydytojo žinioje pravedamas.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BŪTULIS

ATEJO BIRŽELIS...

Seniau mus žudė kulkomis, dabar — daina.
Prel. J. Kučinskis

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniais, mirusiems kankinių mirtimi Sibiro taigose ir kovoje už laisvę, ar balliai linkęti budeliams ir paklusti jų agentų agentams bei agitpropo talkininkams, apeinantiems konfirmacijos priesaikas ir duotus pažadus. Minint baisiojo birželio tremimus ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviečiame palaikyti prieškomunistinę spaudą ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą.

B. Armonienė, PALIK AŠARAS MASKVOJ. Sibiro tremtinės prisiminimai apie komunizmo vergų stovyklas, kur tebežudomi kulkomis ir badu. Kaina \$3.00.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

CHIKAGIETIS IŠPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

K. Bielinis, TEROR IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ SĄJUNGA. Si knyga įdomi tiek vos paskaitančiam, tiek intelektualui. 309 psl., \$1.00.

Dr. J. Kaškelis, KOMUNIZMAS BE KAUKES. Faktai, statistika ir įdomūs aprašymai apie komunizmą Lietuvoje. \$1.00.

D. Kuraitis, MAGIŠKIOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpuodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl., \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parasytos lengvu, gražu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKIOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

H. Tautvaišienė, TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TAIGOSE. Vaizdus autorės paliudijimas apie tai. \$1.25.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar pinigine perlaide.

Today a single girl
needs more than just a
closet full of clothes
to call her own.

Like a closet full of eligible bachelors for starters.
But that's the rub.
If you're one of those women who don't want to get married, at least not right away, you know what we mean.
You want to live a little first. You want to kick up your heels, see a little of the world before you settle down.
But, because you're you, you still want security.
That's where U.S. Savings Bonds come in. Bonds are a secure way to save. And you don't have to be making a fortune to save them. You can get started with just a few dollars a payday when you join the Payroll Savings Plan when you work.
And now Bonds pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year, thereafter 5.00% to maturity). That's the highest rate ever.
Who knows, the money you save might just come in handy when you fall in love and marry that guy who hasn't made his first million yet.

Take stock in America.
We're helping you build a better life.

NAUJIESE

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIESE, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JUNE 16, 1970

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS, COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

J. Buivydų minėjimas

Birželio 7 d. Lietuvių Darbininkų draugijos narių susirinkime buvo paminėtas tos draugijos ilgametis narys, prieš du metus miręs Jonas Buivydus.

Jonas Buivydus gimė 1894 m. rugpjūčio 15 d. Armeniškių kaime, Seredžiaus valsčiuje. Toji panemūnės apylinkė anais metais pasižymėjo ne vien tik vidutiniokais ūkininkais, bet ir verslo žmonėmis. Čia buvo deginami iš Nemuno surinkti kalkakmeniai, varoma smala bei veikė mažutės dirbtuvės žemės ūkio padargams taisyti bei kalvė kitiems reikalingam skirto. Jonas Buivydus, išėjęs poros žiemų lietuvių kalbos "mokyklą" pas vietos "daraktorių" Simą Aimutį, panūdavo pramokti amato, tapti šaltkalviu. Bet tėvai tokiam sūnui pasiryžimui pasipriešino.

Ano meto kaimo žmonijai supratimu bei dalinai bažnyčios tarnybos įtarimu, doras ir sąžiningas darbas tėra tik žemės ūkyje. Sūnui nieko kito nebūliko kaip paklusti tėvų ir dirbti žemės ūkyje. Tėvų žemės ūkyje atsiradus sunkumų, jų sūnus Jonas 1911 m. išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes pas savo brolių Nikodimą, kuris jau tada buvo New Yorke išsikūręs. Čia pasirinko kito nebūto, kaip pradėti darbą vietos siuvykloje. Čia jis pramoko siuvėjo amato ir visą savo gyvenimo tuo darbu vertėsi.

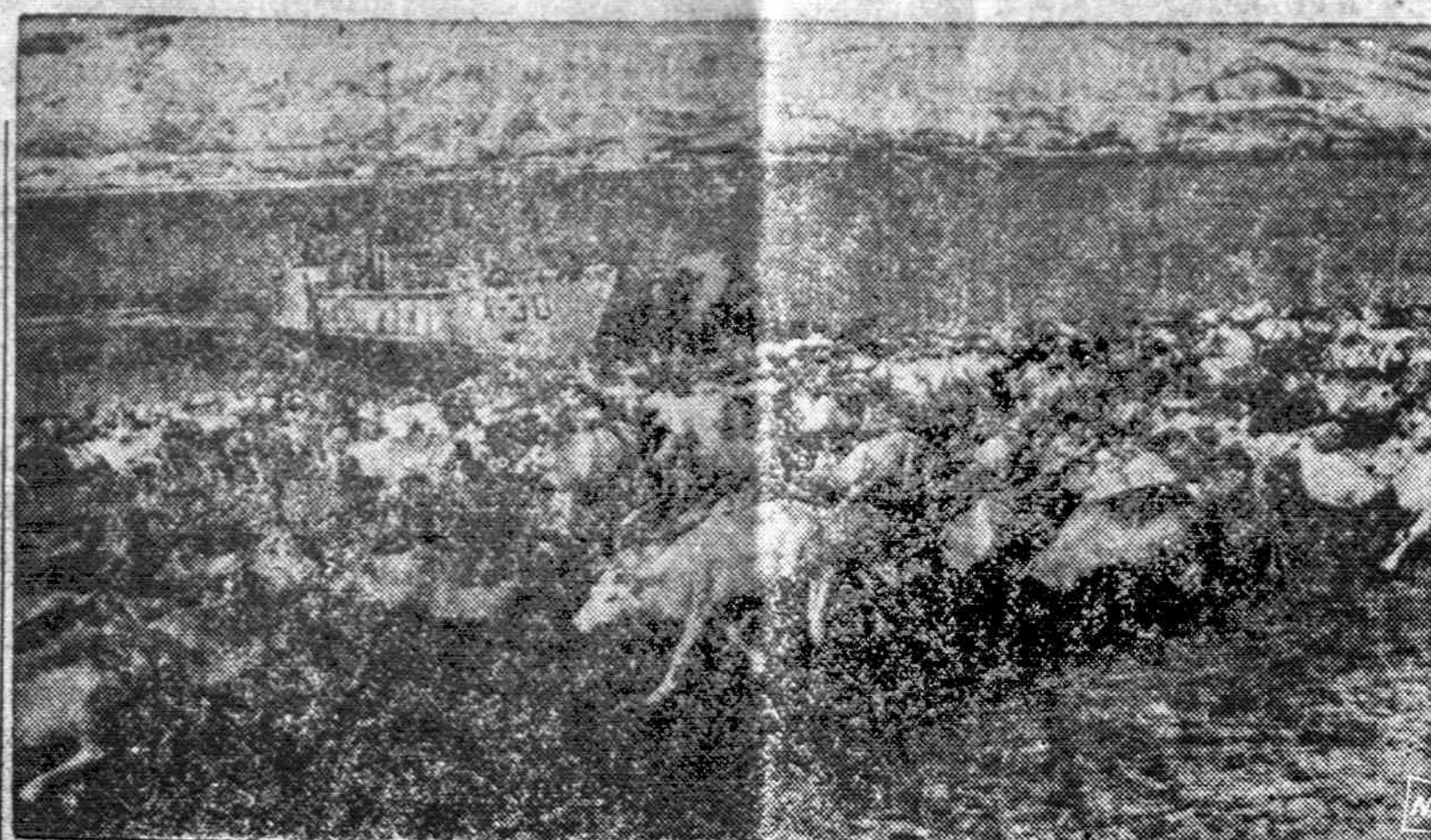
Tada jau veikė siuvėjų brolija — siuvėjų unija. Jonas Buivydus tuoj tapo siuvėjų unijos nariu. Šis įvykis ir visa gyvenimo aplinka vertė imtis mokslo, išmokyti lietuvių kalbos raštu, o taip pat ir anglų, be kurios apsieiti nebuvo įmanoma. Šeštadienio ir dalinai sekmadienio vakarais pradėjo lankyti vakarinius kursus. Jo pirmu tokiu mokytoju buvo studentas Vmikas, būsimas Susivienijimo Lietuvių Ame-

rikoje ilgametis sekretorius. Jo patiriamas, Jonas Buivydus skaitė Dėdės Serno, kun. Dembskio, o taip pat J. Šliupo raštus ir St. Michelsono redaguojamą Keleivį. Šių raštų vedamas, jis susirado kelią į Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjungos vietos 19 kuopą. Tai buvo 1912 m. Tada lietuviai socialdemokratų buvo labai veikūs. Jų sąjungai priklausė virš trijų tūkstančių narių ir lietuvių socialdemokratų kuopos veikė visuose didesniuose miestuose, kur tik daugiau lietuvių gyveno.

Į New Yorką su paskaitomis atvažiuodavo J. Grinius, J. Sukys ir P. Grigaitis, kur buvo atvykę iš Šveicarijos. Visų buvo mėgiami saikingi, gerai apgalvoti, toli ir ateitį įžvelgia Dr. P. Grigaičio pranešimai. Tada New Yorke Lietuvių socialdemokratų 19 kuopos žymesniais ir veiklesniais nariais buvo Jonas Grinius, Juozas Sukys, P. Bukšnaitis, Iz. Matijošaitis ir kiti.

1913 m. New Yorke įvyko didieji siuvėjų streikai, kurie garsojo po visą Ameriką. Viso streikavo per 150 tūkstančių siuvėjų darbininkų. Buvo reikalaujama 48 valandų darbo savaitės, už darbą atlyginimo pakėlimo iki 35%, tuomet eilinis siuvėjas darbininkas uždirbo tik \$7 per savaitę, elektrizuoti siuvamas mašinos, vieton kojoms jas varomas, didesnės švaros ir t. t. Siuvėjų darbininkai buvo vieningi, tai streiką laimėjo. Jonas Buivydus jau tada uoliai darbavosi tarp siuvėjų unijos narių ir buvo išrinktas atitinkamoms pareigoms. Lietuvių tarpe žymūs siuvėjų unijų veikėjais buvo Zavadskis, dabar pensininkas.

Amerikos Lietuvių socialistų sąjunga streiką visokeriopai palaikė, todėl jos narių skaičius tolydžiai augo. Pirmojo pasaulinio karo metais ji jau turėjo 7-

Norvegijos žiaurėje gyvenantieji eskimai - lapiai turėdavo daug bėdos, kai reikėdavo savo elnius vasarai atėjus perkelti per plačius fjordų vandenį; ganyklas, šiais metais norvegų karo laivynas atėjo lopiams pagalbon ir perkėlė laivais 6.500 elnių.

000 narių ir virš poros šimtų savo kuopų. Bet bolševizmui įsigalėjus Rusijoje, atsirado jų pasekėjų ir lietuvių tarpe. Žymūs dalis lietuvių socialistų pasekė bolševikus. Bet pačių bolševikų tarpe tada taip pat atsirado stilių pasekėjų. Tarp lietuvių bolševikų išdygo trockistai, stalinistai, centristai ir dar kitokie.

Sutarimo pas juos nebūta. Viršų paėmė ir vadovybė laimėjo stalinistai, su kuriais kartu ejo karjeristas Bimba, R. Mizaras, visiems besiteikštas L. Prūseika, kuris visą laiką svyravo.

J. Buivydus, nors ir palaikė ryšius su R. Mizara ir Bimba, bet kaip viensėdžio ūkininko sūnus, gyveno savo pažūromis, savarankiai galvojo ir nemėgo bet kam lankstyti. Kilus didesniems ginčams dėl iš Lietuvos pasinešusio atsilankyti rašytojo Petro Cvirkos, J. Buivydus nutraukė ryšius su Bimbos pasekėjais.

Reikalas buvo toks: P. Cvirką panūdavo atsilankyti į JAV su savo pranešimais. J. Buivydus sumetė jo tą kelionę parenti ir kvietė socialistus ir bolševikus parinkti aukų ir sudaryti P. Cvirkos būsimą pranešimų maršrutą. Bimbos pasekėjai atsisakė tai P. Cvirkos kelionę parenti. Tada J. Buivydus Keleivyje išėjo su kritika ir su Bimbos šalininkais nutraukė bet kokius ryšius. Dėl antrojo pasaulinio karo suiro sumanymas P. Cvirkos kelionę įgyvendinti.

P. Cvirkos laiškas, rašytas J. Buivydui, atskirai spausdinamas).

Čia tenka pastebėti, kad tais metais P. Cvirką Lietuvos bolševikų buvo nekenčiamas, visai pravardžiuojamas.

Pradedant 1938 m. J. Buivydus grįžo pas savus lietuvių socialdemokratų. Jis buvo išrinktas Centro komiteto pirmininku ir tokiu, išbuvo keletą metų. Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjungai kelis metus atstovavo Amerikos Lietuvių Taryboje ir dalyvavo jos konferencijose. Taip pat rėmė Balfro įsteigimą. Nuo bolševizmo atsiskyrusiems įsteigus savaitraštį Naują Gaidynę, J. Buivydus tą laikraštį rėmė ir jame bendradarbiavo, kartu ir šį tą rašė Keleivini. Yra jo parašytų keletas apsakymėlių.

N. G. pirmuoju redaktorium buvo L. Prūseika, o paskui J. Jonuškis, vėliau Keleivio redaktorius, dabar jau miręs. N. G. taip pat rėmė ir bendradarbiavo St.

Strazdas, Keleivio bendradarbis, eilėraščių rinkinio autorius, kurį išleido jo žmona M. Strazdienė.

Pradėjus veikti Lietuvių Darbininkų draugijai, J. Buivydus buvo vienas iš tos draugijos uolgių veikėjų, kartu su savo žmona.

Štai kodėl LDD valdyba, prisiminus J. Buivydą, suruošė jo mirties paminėjimą.

J. Buivydų žmoną pereinaiš mėtai išliko skaudi eismo nelaimė. Floridoje ji buvo sunkiai sužeista. Dabar jau remenų padedama gali pavaikščioti, bet jai teks dar gulti pakartotinai operacijai ligoninėn, nes kaulai netinkamai suaugo ir reikės juos ištaisyti.

J. Buivydų žmona kelis metus iš eilės yra buvusi Lietuvių Darbininkų draugijos valdybos sekretorė, kartu su vyru dalyvavo Amerikos lietuvių socialdemokratų judėjime. Ji taip pat priklauso ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Dabartinis jos adresas: A. Buivydus, 411 West 28 Str., Rivera Beach, Fla. 33404.

Nepamirštas Darius-Girėnas

New Yorke veikiąs Dariaus ir Girėno komitetas nutarė šiais metais liepos 18 d. suruošti prie jų paminklo paminėjimą. Kasmet čia toks paminėjimas ruošiamas. Šiemet paminėjimui praversti ir žodį tarti yra kviečiamas dalininkas Juodis.

SLA 56-sis Seimas

Kiek tenka patirti, šaukiamas 56-tasis SLA seimas žada būti tikrai įdomus ir gausiai ne vien dalyvių, bet ir svečių aplankytas. Seimo pradžia — birželio 22 d., East Commodore Hotel, East 42nd St. Ten pat birželio 23 d. 7 v. v. įvyks iškilminga vakarienė su menine programa ir šokiais.

Nors SLA centro būstinė New Yorke, bet iki šiol čia SLA seimas nebuvo šaukiamas, todėl newjorkiečiai, SLA rėmėjai, nori gerai pasirodyti, kad sugebą Seimo posėdžius gerai organizuoti ir svečius priimti.

"NAUJENAS" SKAITO VISU SROVUI ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTIBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

nus. Jis yra jūsus", pasakė vaiką atlydėjusi motina. "Jei jums reikės, aš galiu ir daugiau pristatyti"...

Ši šurpi istorija iškilo aiktėn, kai Lagos teisme ta moteris buvo teisiamą už bandymą savo vaiką parduoti į vergiją. Didž. Britanijos draugijos prieš vergiją žiniomis, dar 40 šalių yra, kur vergija praktikuojama ir vergų pasulyje dar yra du milijonai žmonių, čia neįskaitant žmonių Sovietų vergų darbo stovyklose.

Afrikoje nemažą prekybos dalį tebesudaro vaikai. Tėvas, nepajėgdamas išmokyti skolų, perleidžia skolintojui savo vaiką skolai "atidirbti". Skolintojas gauna iš tėvo sutikimą jo vaiką išsiųsti į kokią nors tolimą vietą. Pradžioje tėvai gauna iš vaik-

ko keletą laiškų, staiga jų nebegauna. Kreditorius paaiškina, kad vaikas staiga miręs, kai jis ta vaiką yra pardavęs vergų perpirklams.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%
Passbook Savings
All accounts compounded daily
paid quarterly

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

6%
2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

1970 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$1,995-00

25 mylios su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50,000 mylių. Pigus leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD BUNNER, G.T.X, FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštaviniai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranuskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Pukius leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.

2. Jonas Minelga, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2,50 dol.

3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGELIAI. Eilėraščiai vaikams. Gausiai iliustruota žaviomis nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais, 56 psl. Kainuoja 2,00 dol.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kainą 5 dol.

5. Leonardas Žitkevičius, SAULUTĖ DEBESĖLIUOS. Eilėraščiai vaikams. Dail. J. Pilipausko iliustruota, 64 psl., kainą 1,50 dol.

6. Antanas Vaičiulaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti puikiu stiliumi. Tinka jauniems ir suaugusiems. 127 psl., kainą 2,50 dol.

7. Jurgis Jankus, PIRMASIS RŪPĖSTIS. 14 novelių jaunimui ir suaugusiems. 213 psl., kainą 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštųjų krašto ganytojas vysk. A. Baranuskas parašė Anykščių Šilėlį, įrodė autentiškumą lietuvių kalbos lankstumu poezijoje. Pamatykite ir žiandieną, kad tai jam pavyko. Apžiūrėkite, ar šių laikų mūsų jaunijai neperverdinama TV ekrane nusilpusios svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia paminėti poetai ir rašytojai savo kūriniams toli pralenkia pigių išreiškimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisme samoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėmėse, liekančius visą amžių.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

— SAVE AT —
Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

Tel. 847-7747

OFFICE HOURS
Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
No Business Transacted on Wednesday

6%
PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%
PER ANNUM

PASSBOOK
ACCOUNT

Paid and
Compounded
Quarterly

NOW INSURED TO \$20,000.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months. Canada \$20.00 per year, other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00

trims mėnesiams	\$5.00
vienam mėnesiui	\$1.75
Kanadoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsieniuose:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Nenuleiskime rankų

Mums yra gerai žinomos okupanto pastangos sukelti kivirčus lietuvių tarpe, įtraukti į savo pinkles neapdarius, politiniai neišprususius, neinformuotus, bet didelį puikybėn pakilusius jaunuolius. Mes žinome, kad karo metais ir tuojuo po karo jis vartojo žiaurią prievartą savo kraštą ir teises gynysems lietuviams naikinti. Vienus žudė padžioje Lietuvoje, o kitus siuntė į Rusijos šiaurę, kad ten mirtų nuo bado, šalčio ir įvairiausių ligų.

Šiandien okupantas naudoja kitas priemones, bet jo tikslai yra tie patys. Šiandien okupantas nori nutildyti laisvan pasaulin, ypač Amerikon patekusius lietuvius, kad prieš 30 metų lietuviams padarytoji skriauda būtų užmiršta. Vietoje ginkluotų čekistų siūnia dainininkus; vietoj žiaurių grasinimų, kalba apie "kultūrinį" bendradarbiavimą. "Kultūrinio" bendradarbiavimo šalininkų okupantui pavyko rasti kiekvienoje politinėje lietuvių grupėje ir tikybinėje organizacijoje. Rusų propagandai patikėjo sovietų kolonialinės politikos nepažįstantieji ir imperialistinių rusų tikslų nežinantieji žmonės. Sovietų propagandos mašina bandė net viltį susilpninti tiems, kurie rusus gerai pažįsta ir patarinėjo savo tautiečiams nenuleisti rankų ir nenusiminti.

Praeitą šeštadienį Chicagoje atidaryta lietuvių tautos naikinimo paroda ir parodos atidarymo bankete pasakytos kalbos aiškiai parodė, kad už giminį savo kraštą kovojusieji lietuvių nepriėmė nusiminti. Parodą aplankiusieji amerikiečiai buvo dėkingi lietuviams, taip gerai sutelkusiems lietuvių tautos naikinimo duomenis ir net svarbesnius dokumentus. Parodos eksponatus mačiusieji amerikiečiai norėd, kad surinktus dokumentus pamatyti mokslus einantis Amerikos jaunimas. Tada jis nešūkautų prieš karo veiksmus Vietname, bet reikalautų laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Amerikiečiai žinojo ir girdėjo apie Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų okupaciją, bet niekad visas krašto pavergimas jiems taip ryškiai neatsistojo prieš akis, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos suruoštoje lietuvių tautos naikinimo parodoje. Suvažiavusieji visuomenės veikėjai, kongreso atstovai ir politikai žiūrėjo kiekvieną svarbesnį eksponatą ir domėjosi žiauriausios prievartos veiksmis. Jie buvo girdę apie sovietų ultimatumus ir tankų pasiuntimą į Lietuvą, bet jiems nebuvo žinomos Pravenišės, Raimišės miškelis.

Genocido parodoje drąsiančias kalbas pasakė JAV

J. PUZINAS

PADETIS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

(Tęsinys)

Lietuvių kalba užtęsiama rusybėmis ir svetimbėmis. Dažnai okupuotojo Lietuvoje girdimi tokie rusiškai-sovietiniai dariniai: agitbrigada, deputatas, komsoorgas, kultmasovikas, partorgas, partkomas, partkabine, universitetas, hibridiniai žodžiai: antilaukūnės infragargas, superdangoraizis; nusizūrijus, rusus sudarytas kolūkis, "Pramprojektas", "Zemprojektas"; vertiniai: ikiburžuazinis, ikikapitalistinis, ikimokyklinis, ikirevoliucinis, priešakinis moks las, priešakiniai darbininkai (labiausiai susipratę, pažangiausi), priešakinė technika, statyti komūnizmą; per rusų kalbą atėjo lietuvių kalbon anglicizmas (ypač terminų): bitlai, dispečeris, dizaineris, džemperis, gidai, hobi,

kempingas, reфридэраці́я, reidas, traleris, troleibusas ir kt. (Plačiau žiūr.: A. Salys, Russification of the Lithuanian Vocabulary under the Soviets. — Lietuvos, 2, 1967, p. 47-62).

Rusų primestas ir svetimųjų tikrinių vardu rašymas ne originaline forma, bet pagal tarimą, pvz.: James Joyce — Džeimsas Džoisas, Anthony Trollope — Entonis Trolopas; Antonio Belucci — Antonijus Belutis; Georges Braque — Žoržas Brakas, Andre Gide — Andre Zidas, Antoine de Saint-Exupery — Antuano de Sent-Egziuperi; Alfred Senn — Alfredas Zenas, Neue deutsche Literatur — Noje doiče literatur, ir t. t. Sutikęs taip rašomus tikrinius vardus, sunkiai susigaudysi, kokie čia žmonės tužaineris, džemperis, gidai, hobi,

kongreso atstovas Roman Pucinski, turiningai kalbėjo Viko pirmininkas Dr. K. Valiūnas, bet lietuviams nepaprastai šiltą ir nuosirdžią kalbą pasakė Gerald Ford, respublikonų mažumos vadovas atstovų rūmuose. Visą jo kalbą spausdinsime kitoje šio laikraščio vietoje, bet šiandien negalime nepacituoti kelių jo pasakytų minčių. Kongreso atstovas Fordas, priminęs susirinkusiems keli lietuvių tautos istorijos ir rusų okupacijos faktus, tarė:

"Šiandien aš prižadu rimtą savo paramą, ir tikiu, kad visi amerikiečiai parems teisėtus lietuvių reikalavimus atstatyti jų kraštą, kaip nepriklausomą valstybę ir išlaivinti giminį jų kraštą iš rusų kontrolės.

"Esu įsitikinęs, kad kiekvienas žmogus, išpažįstas laisvės ir teisėtumo principus, ir gavęs žinių apie tai, kokiū būdu Sovietų Sąjunga pavergė Lietuvos gyventojus, negali nebūti lietuvių sąjungininkas nuolatineje jų išsilaisvinimo kovoje".

Respublikonų vado Gerald Fordo šiltų žodžių ir nuosirdžiai prižadėtos paramos lietuviams niekad nepamirš. Iki šio meto nei vienas tokia įtakingą vietą turįs respublikonas taip šiltai nepritarė pavergtos lietuvių tautos bylai, kaip tai padarė Gerald Ford. Jeigu genocido paroda ir neatneštų daugiau naudos kovoje už giminio krašto laisvę, tai ją vertėjo suruošti tokiam svarbiam respublikonų pareiškimui gauti. Parodos vadovybė pakviesdama respublikonų vadą specialiai atvykti į Chicago, padarė didelį ir naudingą žingsnį.

Labai šiltai buvo sutiktos prezidento Nixono ir viceprezidento Agnew atsiųstos telegramos, kurias šiomis dienomis spausdinsime. Tai parodo, kad respublikonų administracija nesirengia daryti rusams bet kokių nuolaidų Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių sąskaiton.

Parodoje buvę amerikiečiai suprato lietuvių surinktus ir gerai aptvarkytus duomenis apie giminio mūsų krašto pavergimą. Jie pagėidavo, kad galimai didesnis besimokandis jaunimo skaičius galėtų pamatyti tai, ką tie "taikos apaštalai" ir "taikos šalininkai" padarė Lietuvoje. Reikia tartis su atsakomingsomis JAV įstaigomis ir mokyklų administracijomis, kad būtų sudarytos sąlygos pamatyti lietuvių suruoštą genocido parodą. Parodą turėtų pamatyti kiekvienas "kultūrinio" bendradarbiavimo šalininkas, kad žinotų kokio bendradarbiavimo siekia sovietinis imperializmas.

timvardžių rašymo gražiai paisytiokla vilnietis Vytautas Landsbergis: "Nėdėjęs kartą Debisusų į teatrą ir sako Bizei: būk žmogus, atiduok Zolai dešimt frankų, aš už juos pirkau natų po pieriasus, rašysiu skėrą. Betgi tu, maestre, įkausė! Ar ne iš Meriminių eini? Saugokis Raveho!... (Literatūra ir Menas, 38, 1968, p. 5).

Sovietai, norėdami, kad rytiniai Lietuvos pakraščiai tautiniu atžvilgiu būtų labiau mišrus, negu lietuviški, visai proteguoja lenkus ar aplenkėjusius lietuvių bei gudus, skiria juos visokioms vietos pareigūnais. Tokiuose rajonuose lengviau įsigalėti ir rusams kolonistams. Todėl čia apstu visokių partinių "darbuotojų", sovchozų ir kolchozų pirmininkų ir t. t. Silpninama lietuvių ir Klaipėdos krašte.

Nebėra tėvynės, beliko tėviškė... "Tėvynė" yra gavusi visiškai naują prasmę: "Tėvynė yra Sovietų Sąjunga. Lietuviškoje sovietinėje spaudoje raginama mylėti "brangiąją socialistinę Tėvynę", "brangiąją tarybinę Tėvynę", rašoma, kad "komjaunuoliai gynė Tėvynę, kai ją užpuolė hitlerininkai" ir t. t. Lietuviams tėra likusi "tėviškė", "gimtoji žemė"... Tik pastaruoju metu eilėraščiuose "Tėvynė" pavadinama ir Lietuva (Pergalė, 3, 1970, p. 101-103).

Pavergtų tautų rusinimas turi giliai šaknis senojoje carinės Rusijos imperijos tautybių politikoje. Kad būtų lengviau sudoroti su pavergtomis tautomis, carinė Rusija buvo išvysčiusi planingą rusinimo sistemą: slopinti atskirų tautų tautinę sąmonę, bruktą rusų kalbą ir viešąjį gyvenimą, mokyklas, piršta žmonėms pravoslaviją, raginta pamilti carą, rusus. Po 1863 m. sukilimo Rusijos valdžia buvo pareikalavusi iš vysk. Motiejus Valančius, kad jis 1866 m. gegužės 8 d. Kauno katedroje pasakytų pamokslą, kuriame būtų pareiškama: "Meilingi mano vaikai! Pasitiekdami Aukščiausiojo Dievo ir Maloningiausiojo Monarchu, turime vilties, jog ankščiau ar vėliau išnyks sukilimo pasekmės. Bet kaip gi mes turime ateityje apsaugoti nuo visų panašių pasikėsimų? — Kartą ant visados turime atsakyti minties, jog būsimė kada nors savarankiška valstybė, nepriklausoma nuo Rusijos... Mes, būdami dalele nedalijamos Rusijos, privalome mokytis rusų kalbos, neužmiršdami savos lietuviškos ir žemaitiškos, turime rusus mylėti kaip savo brolius" (Kun. A. Alekna, žemaičių vyskupas Motiejus Valančius. Kaunas, 1923). Carų pavyzdžiu ir raudonasis rusas siekia suniveliuoti ir asimiliuoti pavergtas tautas. (Pabaiga)

vo spaudoje rašyta, kad okupantas mėgins siųsti daugiau savo lakštinių ir JAV ir skaldyti lietuvių visuomenę. Nereiki jo ilgiai laukti, kaip lakštinių galos viena po kitos lanko Amerikos lietuvius. O mūsų spauda ir radijas jiems talkininkauja, skelbia garšimus ir kviečia visuomenę atsilaikyti.

Nors spaudoje apie tai buvo plačiai išaiškinta, bet atrodo, kaip balsas šaukiančio tyruose.

Kaip reikia suprasti, ko mes norime? Būdami vergijoje, veržėmės į laisvę per kulkas. Kuomet esame laisvėje, vėl stengiamės užmegzti ryšius su okupantu ir šokti pagal jo muziką.

Okupantas naikina mūsų tautinį turą mūsų pačių rankomis, o mes džiaugiamės ir plojame.

Atrodo, kad laisvė yra labai sunkiai pakeliamą. Ar nereikėtų sudrausti tuos, kurie puolasi į bendradarbiavimą su okupantu, o ne visiems pritariti ir eiti užpildyti sales, pasiklausyti atsiųstų lakštinių.

Ar dar nepažįstame komunizmo laisvės, kas ir kur gali pajudėti be jų leidimo? Jei jau lakštinių gali laisvai išvažiuoti, tai kodėl mes negalime laisvai į Lietuvą nuvažiuoti, po visą kraštą pasivažinėti be Maskvos sutikimo. O ne taip kaip cirkio drambliai uždarytam narve, būti nuvežtam, o jie atveš tavo gimines parodyt. Atrodo, kad jie gyvena Mėnulioje ir yra nepasiekiami. Tai okupantas padarė didelį pastarnavimą, atvežė tau parodyt. Bet ta visa galinti kompartija ir Mėnulio nesugeba pasiekti, kol dar nepasisekė išvogti Amerikos skridimo į Mėnulį planų, kaip išvogė atomo planus. A. Marma

NEMOKAME LAISVE NAUDOTIS

Nuo geležinių rėtežių pabėgome, aukštinis rėtežių patys nerame sau ant kaklo. Atrodo, kad aukštiniai rėtežiai yra geresni ir mūsų nesmaugs.

Kodėl mes pasidareme tokie naivūs? Kartais stebimės iš amerikiečių, kad jie padeda komunizmui. Nėra ko stebėtis, jie jo nepažįsta. Bet mes patys patyrimė ant savo kailio ir vis ką palikę galvotrukčiais bėgome nesvarbu kur.

O dabar jau viską pamiršome; per daug laisvės turėdami, pradedame jos nevertinti. Su atsiųstais okupanto agentais pradedame bičiulautis, jų dainėlių klausyti ir nukirptais tautiniais sijonais džiaugtis, tai yra mūsų Tėvynės okupanto darbas.

Koks skirtumas, kas tą bendradarbiavimą platina, okupanto pasiūstus solistai, Noreika, Daunoras, Lingys, išmokę Sagio Grandinėle, ar čia atvažiuotų J. Paleckis, A. Sniečkus. Jie visi yra užsitarnavę okupanto pasitikėjimą, jie nedirba lietuviams ir Lietuvai, jie dirba Maskvai. Ar jie buvo kada nurykęs į Sibirį palinksinti ten vargstančių brolių?

Kodėl dabar jau jiems tik mes esame tokie brangūs ir negali mūsų užmiršti? Jei ankstesni metodai su koliojimais nepasisekė mūsų apgauti, tai dabar nori Trojas arkli įvesti su daina ir šokiais. Pakeitė taktiką, o tikslai tie patys.

Ar ne tokie patys lietuvių skverbėsi į partizanų būrius, siūlydami jiems padėti, o paskiau išduodami mirėdai?

Partizanų Lietuvoje jau nebeliko, tai okupantas savo patikėtinius siūnia į Ameriką.

O čia vėl mūsų pačių tarpe atsiranda geradarių bičiulautis su okupanto pasiuntiniais, užsako sales ir kviečia visuomenę pasiklausyti, kaip okupanto lakštinių gražiai lietuviškai čiulba. Iš to okupantui dviguba nauda, pasirenka pinigų ir dar tarp lietuvių pavaro kylį, kad geriau vyktų skaldivimas.

Ar daug tarp mūsų yra tokių silpnavalių, kaip Juozas Mikuckis, išvykęs pasitarnauti okupantui. O kuriant nepriklausomą Lietuvą, buvo viešai išstulpę. Jau pranašystė pildosi.

Po V. Noreikos koncertų bu-

Raudonojo Kryžiaus įspėjimas

Amerikos Raudonasis Kryžius, ryšius su prasidedančiu maudymosi sezonu primena, kad pernai Liepos 4-tosios savaitės galigali baigėsi keturiems chigagiečiams: jie prigėrė besimaudydami.

Šiais metais irgi tikstanciai ir tikstanciai chigagiečių Liepos 4-sios savaitgalį praleis prie ežerų ir upių besimaudydami. Kad nepasikartotų perreity metų tragedija, Raudonojo Kryžiaus pareigūnai ragina saugotis šių dalykų: 1. neplaukti toli nuo kranto; 2. prižiūrėti vaikus; 3. nesimaudyti vienišiem, kur negali būti suteikta pagalba; nelaimėi išti.

VLADAS CIVINSKAS BRANGIEJI AKMENYS

16 Visų šių regionų deimantingumas betgi labai ribotas, nuo keliadesimt iki kelių tikstancijų karatų per metus.

Kitose Australijos provincijose deimantų randama mažiau. Queenslando provincijoje pagrindiniai laukai yra Mary upėje prie Wallerawang Palmer ir Gilbert aukštumose. Pietų Australijoje — Echunga aukso ploviklose, apie 32 km. į pietryčius nuo Adelaidės, Viktorijoje — Beechworth apylinkėse ir netoli Melbourne. Kiek daugiau deimantų rasta Vakarų Australijoje Freemantle ir Nullagine apylinkėse, bet paskiausiai laiku radinių ir čia mažai. Deimantų radiniais vienu metu buvo išgarsėjusios Corinos aukso ploviklos Tasmanijoje, į kur laimės iškotojai traukė tikstanciais iš visų Australijos kampų. Bet apie didesnius radinius žinių nebuvo ir nėra.

Beveik visur Australijoje deimantai randami kartu su auksu, o taip pat ir kitais brangiais akmenimis: rubiniais, sėfyrais, žemais, turmaliniais, granatais, jaspais, safirais ir kt. Šių akmenų taip pat neretai randama per daug, bet visur jie mažai gausūs deimantų iškotojams.

DEIMANTAI — GUANOS ATEITIS

Prieš dešimt metų Brazilijos deimantais turėjo būti Guana, neseniai bu-

vusi britų kolonija, dabar tapusi nepriklausoma valstybe. Deimantų taip pat randama Veneculoje ir Suriname, bet kol kas ten radiniai didesnio dėmesio nežadina.

Guianos deimantų laukai yra Mazaruni ir Essequibo upių santakoje. Iš Georgetown, Guianos sostinės ir pagrindinio uosto prie Atlanto vandenyno, ši vieta pasiekiamą per 15-20 dienų upėmis ir klampiais džiunglių keliais, visą maršą nešančias ant savęs. Deimantingieji klotai sunęsti upių, pagrindinė deimantingoji uoliena nežinoma. Deimantingieji sluogsniai pusiau purūs ir palaidi, pusiau iš kietos uolienos, daugiausia kelių pėdų storumo. Kartu su deimantais čia randama turmalinų, topazų, korundumų akmenų ir auksas. Deimantai nedideli, bet geros kokybės. Vidutinis jų dydis — 0.20 — 1.50 kt. Deimantai čia atrasti 1890 m. ir per pirmąjį dešimtmetį užregistruota apie 3.000 radinių. Manoma, kad jų čia rasta žymiai daugiau, bet atsigavimo sumetimais registruotas tik kas kelintasis radinis.

Guianos deimantų laukai yra apie 3200 km. į šiaurės rytus nuo Brazilijos deimantingiausiųjų vietų, ir nors žemės sudėtis tokia pat, kaip prie Diamantino, manoma, kad pagrindiniai deimantų ištekliai yra kur nors kitur, bet ne Brazilijoje. Vietą hiriama ne tik Guanoje, bet ir Suriname ir Veneculoje. Jei kada pasiseks šiose vietose surasti pirmines deimantų saugojančias gyslas, šio krašto, kaip ir Bra-

zilijos, ateities deimantų produkcijoje gali būti labai reikšminga.

DEIMANTŲ LAUKAI JAV — BESE

Jungtinėse Amerikos Valstybėse deimantų randama bent keliuose toli vienas nuo kito esančiuose regionuose, bet nei viename jų nerandama tiek, kad komerciškai apsimokėtų laukų eksploatavimas. Deimantingieji sluogsniai čia yra ir upių pakraščiuose, ir kalnų konglomeratuose, bet nei vienoje vietoje jie nėra rasti pirmineje padėtyje, o tik sunęsti ir sustumdyti iš tolimesnių vietų. Geologiniai tyrimai vykdomi gana plačiai, ir yra visokių teorijų apie jų atsiradimą, tačiau toliau teorijų ir spėjimų dar nenuveita.

Rytiniame krašto regione deimantų randama pietinėse Apalašo kalnų pašlaitėse, Blue Ridge srityje. Kiek daugiau deimantų rasta George ir North Carolina steitose, šiek tiek South Carolina ir vienas kitas akmuo Kentucky ir Virginijoje. Tarp šiame rajone rastų deimantų minėtinas "Dewey", apie 24 kt. akmuo, po šlifo viršęs 12 kt. Radinys datuotas 1885 m., ir jį sekė trumpa, bet stipri deimantų karstligė. Vietą — Manchester kaimelis Virginijos steite. Akmens kokybė prasta, ir anuo metu jis nebuvo vertas 400 dol., bet kadangi jis amerikiečių akmuo ir tuo pačiu nepaprastas, už jį gauta bent dešimt kartų daugiau. Šiame regione, ypač Carolina steite, Blue Ridge kalnuose, deimantai randami kartu su auksu. Vietą geologine sudėtimi

labai panaši į Diamantino Brazilijoje. Didžiausi čia rastų akmenų yra apie 4 kt., bet visi reikšmingesnieji radiniai yra rasti praėjusiam šimtmečiuje, o dabar deimantų visai nerandama. Keli mažesni akmenys rasti Kentucky upėje.

Kitas deimantingas regionas yra Didžiųjų Ežerų srityje, Wisconsin, Michigan, Indiana ir Ohio steituose. Pastaruose trijuose steituose — Indianoje, Michigane ir Ohio užregistruoti tik pavieniai atsitiktiniai radiniai. Wisconsin šiuo atveju kiek laimingesnis. Pirmasis šiame steite rastas akmuo buvo stambus 16 karatų dydžio, bet gelsvos spalvos ir menkos kokybės. Radinys datuotas 1867 m., vieta — Eagle, Waukesha countje. Laimingoji radėja buvo neturtingo fermerio žmona, kuri, nežinodama, ką radusi, pardavė vienam Milwaukee laikrodininkui, taip pat nežinojusi, ką perka, už vieną dolerį. Tik po kelerių metų laikrodininkas apsižiūrėjo beturįs deimantą ir pardavė jį Tiffany firmai New York'e už 850 dol. Farmeris patraukė laikrodininką į teismą už apgavystę, bet byla pralaimėjo. Praėjusio šimtmečio pabaigoje, beieškant aukso, deimantų rasta kellose Wisconsin vietose, kiek daugiau Dana kaunteje prie Oregon miestelio. Visi šia rasti deimantai yra sunęsti nės kilmės, bet iš kur — tėra spėjimų. Pagal kiek plačiau priimtą teoriją, pagrindiniai šių deimantų ištekliai turėtų būti kur nors Hudson ar James įlankų pakrastyje toli šiaurėje, Kanados žemėse.

Dar pora deimantingų regionų yra toli vakaruose, Kalifornijoje ir Oregon, Sierra Nevada ir Cascade Ridge kalnų srityse. Visur su deimantais randama aukso. Deimantingai sluogsniai čia buvo upių pakraščiuose ir seniai išdžiūvusių upių vagose ir slėniuose. Radinių labai nedaug, Didžiausias — 7.5 kt. dydžio. Kiek paveltai ištyrusi šias vietas, prieita išvados, kad šios vietos galėjusios būti žymiai reikšmingesnės. Aukso karščių metu aukas kasiai šiose apylinkėse daug akmenų su naikino, tikrindami juos kųjų smūgiais. Nuo tų smūgių daug akmenų pavirto į miltus, kurių aptiktai tai vienur, tai kitur apleistose kasyklose.

(Bus daugiau)

BRANGIŲ PREKYBA

TERRA

Savininkai V. ir U. CIVINSKAI

Brangieji akmenys — Aukso ir kt. papuošalai — Sveicarių laikrodžiai. Taip pat — kristalas, sidabras, porcelianas ir visos kitos dovaninės prekės.

TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill. Telef. 434-4660

Skaitykite ir platinkite

Dienraštis

"NAUJIENOS"

DR. ANNA BALJONAS

AKIU, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS

Telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7668

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad., nuo 1-4 ir 7-9,
antradien., penktadien. nuo 1-5, treč.
ir sekmadien. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
ophtometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradien., penkt. 10-4, ir
sekmadien. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GR 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad., 5-8,
antradien. 2-4.

DR. ED. MARKUNAS

LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradien. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seš-
tadien. nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PSLIŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-8195

GRAŽUS SAVAITGALIS

Kad ir sultingai sužaliavęs
gegužis, bet ne kartą apvylė sa-
vaitgalių laukiančius čekagie-
čius dažnu oro kaitaliojimusi —
po saulėtų savaitės dienų stai-
giai perpus jį atvėsindamas ir
paslėpdamas saulę po vandens
pažliugusiomis debesimis. Tik
išaušęs birželis pristatė subren-
dusį pavasarį jo pastoviai gai-
viam gražumė. Tad ir i Lietu-
viškos apylinkės krikštynas už-
tikrintai vyko daugybė lietuvių
iškilmingai apvainikuoti vietovę
Lithuanian Plaza vardu.

Pirmame šio mėnesio savait-

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dazai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekmadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1682

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERNANDES
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-0663

GRADINSKAS

JEI LANGAS BENT 15 INČŲ,
TAI GALIT GAUTI GERA
ORO VESINTUVĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. Sekmadienį ir sek-
madienį nuo 8-30 iki 9-30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SIA VASARA TRYS

EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31

Kiekviena kelionė tęsiasi 21 diena. Vietų
skaičius ribotas. Registravimasis
tuojau. Išsipažinti leidimui ilgesnį
laiką pabūti Lietuvoje. Parusiam
dokumentus atsikviesi gimines
Amerikoje.

Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCLAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Prelato Paškausko testamentas

Chicago lietuviai gerai pa-
žino prelatą Jurgį A. Paškaus-
ką. Marquette Parko lietuvių
parapijos kleboną, gyvenusį
6812 S. Washenaw. Jis mirė ei-
damas 81 metus, atrodė senas,
bet parapijos reikalus vis dar
pats tvarkė.

Prelatą pažino ne tik Mar-
quette Parko lietuviai, bet ir
kiti čekagiečiai, nes jis gyveno
ir dirbo kelse Chicago para-
pijose. Dievo Apveizdos baž-
nyčioje, esančioje pačioje se-
niastijoje Chicago lietuvių ko-
lonijoje, 1916 metais jis buvo
vikaru. Vėliau jis buvo paskir-
tas Sv. Petro ir Povilo bažnyčios
klebonu.

Praėjus 9 metams, jis buvo
paskirtas Roselando Visų Šven-
tųjų parapijos klebonu. Ten jis
pastatė didelę ir gražią klebo-
niją. 1944 metais jis buvo per-
keltas į Sv. Mergelės Marijos
Gimimo parapiją klebono pa-
reigoms. Ten jis rinko ir tau-
pius pinigus. Jis pastatė puikią
virš milijono dolerių vertės
bažnyčią. Už mokėjimą įtikin-
ti žmonės duoti pinigus ir su-
gebėjimą pastatyti bažnyčią,
1957 metais jam buvo duotas
prelato titulas.

Paskutiniu metu prelatus
nejudėjo, bet jaunesnis jis mę-
go važinėti. Jis keturis kartus
buvo nuvažiavęs nepriklausom
Lietuvon. Jis nuveždavo
gražių ir vertingų dovanų savo
giminėms ir seniems pažista-
mams. 1951 metais arkivys-
kupas Skvirėckas kun. Paškaus-
ką pakėlė į Kauno bazilikos
garbės kanoanikus.

Prelatas Paškauskas gimė
1885 metais Raseinių apskrityje,
Skirsnemunės valsčiuje,
Paulių kaime. Pradžios moks-
lą jis ėjo Šimkaičių mokyklo-
je, o 1908 metais jis atvažiavo
į Ameriką. Dirbdamas fizinį
darbą ir susitaupes kiek pini-
gų, jaunas Jurgis Paškauskas
grįžo į Lietuvą ir kurį laiką
mokėsi Kauno gimnazijoje.
1911 metais jis vėl atvyko į
Ameriką ir įstojo į Valparaiso
Universitetą. Tais metais me-
tais susirio su pranciškonais
ir įstojo į New Yorko valstijo-
je buvusią pranciškonų semi-
nariją.

Mokslus jis baigė 1916 me-
tais. Tada jis buvo išventintas
kunigu. Jis buvo paskirtas į
Chicago, į Dievo Apvaizdos
bažnyčią. Daugelis senų lietu-
vių jį dar prisimena, kai jis
apaštalavo seniausioje lietuvių
kolonijoje.

bus sutrumpinti ir atspausdinti
narių knygelėse.

Baigiant susirinkimą, A. Didž-
balis priminė nariams, kad na-
rys K. Andrijauskas jau gana
seniai serga. Dabar grįžo iš li-
goninės ir namuose yra prižiū-
rimas savo žmonos.

Visi susirinkimo dalyviai pa-
linkėjo jam geriausios sveika-
tos, greit pasveikti ir toliau da-
lyvauti klubo veikloje.

Visiems nariams buvo palin-
kėta laimingai praleisti atosto-
gas. Po susirinkimo buvo vai-
šės.

A. D.

A. + A.

MARY DVARECKAS

Pagal pirmą vyrą Kavaliauskas

Gy. 1719 W. North Ave., Melrose Parke,
daug metų gyveno Cicero, Ill.

Mirė 1970 m. birželio mėn. 13 d., 4 val. po pietų, sulaukusi 70
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 54 metus.
Paliko našlė: vyras Ray, sūnus Algird Kavaliauskas, marti Hil-
degard, trys anūkai, sesuo Marcella Potzauer, broliene Mary Vainoras.
Lietuvoje liko brolis Albertas Varpčiauskas, kiti gimines, draugai ir
pažistami.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 4 val. po pietų Petkaus koply-
čioje, 1410 South 50 Ave., Cicero.
Trečiadienį, birželio 17 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidoja-
ma Lietuvų Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Dvareckas gimines, draugai ir pažistami nuoširdžiai kvie-
čiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir
atsisveikinimą.

Nuolaidė lieka:

Vyras, sūnus, marti, sesuo ir anūkai.

Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnūs. Tel. 863-2108.

SMOKEY'S FRIENDS

don't play with
match

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, ant-
kų papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELIŠ VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAISONAS VISTA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

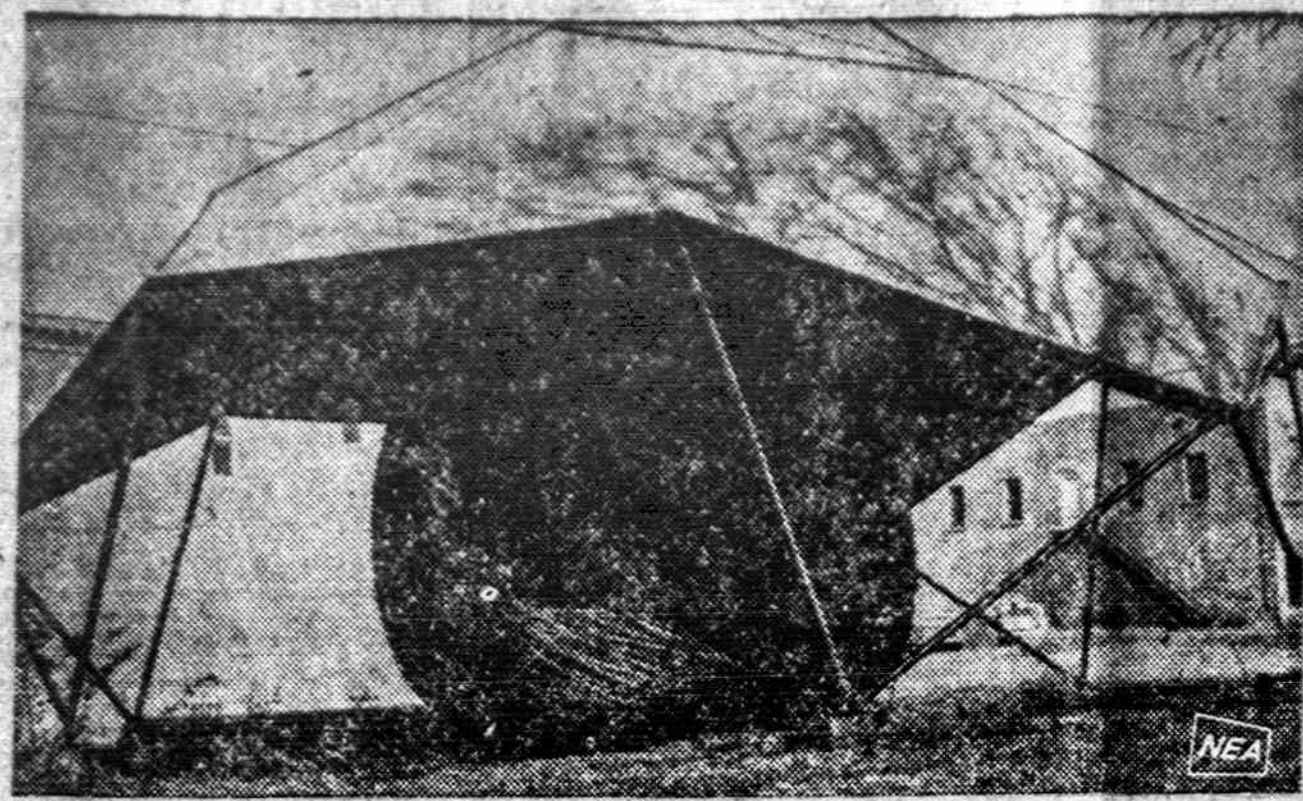
P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJENOS

Kiekvienas miestas turi savo paminklį. Cawker City, Kansas didžiuojasi savo virvų kamuoliu, kurį miestui padovanojo Frank Stoeber, atsikraustydamas į tą miestą. Kamuolyje yra 112 milijonų pėdų virvės. Vietinis biznierių klubas pastatė tam kamuoliui pastogę ir įrengė apšvietimą.

Avangardinis teatras Chicagoje

Giedraitis stato Arrabalį

Taip jau atsitiko, jog prieš keturius metus Paryžiuje buvo pastatytas Fernando Arrabalio vaidinimas Labirintas, parašytas prieš šešiolika metų. Jis iš karto patraukė kritikų dėmesį. Jacques Lemarchand, rašydamas Le Figaro Litteraire pasakė, kad, jog šis veikalas priartina jį prie Arrabalio savo jautrumu ir išsibėgėjimu iš kosmaro pasaulio. Savo vėlesniuose veikaluose Arrabalis pasidarė triukšmo ir publikos pritrūkimo atstovu.

Beje, Arrabalio Labirintas nėra tradicinis vaidinimas. Jo jautrumas yra grynas vidinis. Tai nelyg jauno ispano rašytojo, rašančio prancūzų kalba, išpažintis savo vaikystės skaudžių pergyvenimų, kuriuose baimė, žiaurumas ir iškrypimas viešpatavo ir kada buvo sušaudytas poetas Lorca. Šiame absurdo pasaulyje, kuris kartu yra vieninteliai tikras, žiaurumas ir jautrumas prieš pastatomi vienas kitam. Vartojamos teatrinės priemonės tokios, kurios, anot Jacques Lemarchand, tikrai papiktins paviršutinišką publiką. London Times kritikas Billington sakė po vaidinimo gastroles Londone, jog tai vakaras teatro mylėtojams, o ne teatro puritonams. Mat, scenoje yra išvietę, prie kurios prižiūri ver gai.

Rūpinatės dėl slidinėjantių DIRBTINIŲ DANTŲ?

Tik užberkite truputį FASTEETH ant savo plokštelių. Ties nepaprasti milietiniai sudaro malonią sąjautą, nes padeda geriau laikyti jūsų plokštelių. Gerai tinkamos plokštelių yra svarbios jūsų sveikatai. Reguliariai lankykite savo dantų gydytoją. Išgykite FASTEETH bet kurioje vaistinėje.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokos ilmo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%	6%
Passbooks	\$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2%	5 3/4%
Investment bonus plan \$1,000 minimum	\$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, baldai, maistas, doleriniai sertifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Vyksta dvi parodos

Lietuvių Genocido ir mūsų iskiliaus dailininko Povilo Puzino parodos vyksta Chicago miesto centre, Sheraton viešbutyje, 505 N. Michigan Ave. Dailininko P. Puzino meno kūriniai atstovauja tradicinio meno stiliui; iš 19 išstatytų paveikslų 15 yra premijuoti Amerikos didžiųjų muziejų ir garsųjų meno galerijų. Viena premija yra skirta Nepriklausomos Lietuvos 1938 metais. Parodos atidarytos nuo 9 v. ryto iki 9 v. vakaro. Visi lietuviai su jaunimui esant kviečiami parodos gausiai lankyti: deklaruoti tautinį sąmoningumą ir solidarumą. Į parodą įėjimas laisvas. (Pr.)

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Reti ir vertingi muzikos kūrinių

Rosari kolegija, kaip praneša sėdė Candida Lund, įsigijo originalių muzikos kūrinių, laisvų ir autografų pagarsėjusių aštuonioliktą ir devynioliktą šimtmečių muzikų ir kompozitorių. Kolekcija susideda iš 70 atskirų dalykų ir jos vertė siekia apie \$24,000. Tarp muzikos kūrinių yra Mozarto fragmentas ir Schuberto sukomponuota viena daina.

Teisininkai pasmerkė Kunstlerį

Amerikos teisininkų draugijos žurnalas labai nepalankiai pasisakė apie William M. Kunstlerį, kuris buvo vyriausias advokatas vadinamųjų "septynių konspiratorių" byloje. Toji byla, kaip žinia, buvo nagrinėjama Chicagoje. Kunsteris darė viską, kad ta byla būtų paversta balaganiniu spektakliu. Žurnalo vedamajame Kunstleris yra pavadintas anti-in telektualu, kuris nepajėgia susivaldyti ir visiškai nesiskaito su šališkumu. Jam tolerancija esanti svetimas dalykas. Be to, jis esąs linkęs puoselėti smurtą.

Žurnalas labai kritiškai komentuoja Kunstlerio pareiškimą, kad jis, girdi, nešas advokatas, kurį galima nusamdyti už pinigų, — teismuose gins tik tuos, kuriuos myli.

Perkūnas nutrenkė golfininką

Florian Ruminsek (18113 Harwood Ave. sekmadienį žaidė golfą South Shore golfo lauke. Žaidė jis, nepaisydamas perkūnijos ir žaibavimo. Kai jis buvo užsimojęs mušti kamuolį, staiga smarkiai trenkė perkūnas ir žaibas palietė jį. Tuoj buvo nugabentas į ligoninę, bet atgaivinti nepasisekė. Ruminsek buvo 55 metų amžiaus.

Ilgylė barškuolės

Dam No. 1 apylinkėje, netoli Wheeling, du berniukai (abu iš Arlington Heights) nukentėjo nuo barškuolių gyvačių

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

STORE ROOM CLERK
2 SHIFTS AVAILABLE
7:00 A. M. to 3:00 P. M. and
3:00 P. M. to 11:00 P. M.
PERMANENT
Experience necessary
YA 7-5380 Ext. 280

IMMEDIATE OPENING
MACHINE OPERATOR
With mechanical background. Will be trained in use and demonstration of the equipment. Grinding experience helpful. Steady work. Good starting salary.
Company located at:
509 N. THIRD AVENUE
DES PLAINES, ILL.
ASK FOR MR. CESNO
827-8891

Išgėlimo. Juos tiko vežti į ligoninę.

Išgėlimo 12 iš degančio namo

Sheakespeare distrikto policininkai išlaužė duris degančio namo (1845 N. Pulaski) ir priėmė miegančius to namo gyventojus, kurie spėjo išsibėgėti. Iš viso tame name gyveno dvylika žmonių.

Vasaros krizė

Rev. Jesse Jackson, negrų vadas, po apleidimo ligoninės (jis sirgo plaučių uždegimu) spaudos atstovams pareiškė, jog Chicago gali susilaukti "karštos vasaros" ateitį riančių. Kad to nevyktų, esą, reikia labiau sukontroliuoti policijos veiksmus. Girdi, tarp negrų ir policijos vis didėjanti spraga, kurią būtinai reikia sumažinti, nes tik tuo būdu bus galima išvengti riaušių.

Studentų protestas

Sekmadienį Illinois universiteto Chicago Circle turėjo didelių įteikimo ceremonijas baigusiems studijas studentams. Dalyvavo apie 2,000. Kai universiteto kancleris Parker pradėjo ceremonijas, tai pasigirdo mažas triukšmas, kurį sukėlė prieš karą protestuojantys studentai. Parker paprašė, kad protestuotojai apleistų salę ir leistų ramiai tęsti ceremonijas. Tokių atsirado apie 50, įskaitant ir keletą profesorių. Protestuotojai išsiderėjo, kad jų atstovai būtų leista tarti žodį. Tačiau kai jų atstovas (viena studentė) pradėjo kalbėti, tai publika nepalankiai reagavo: švilpimais ir šauksmais nutildė kalbėtoją. Kadangi tose iškilinėse buvo

Neseniai įvykusioje japonų ekspedicijoje i aukščiausią pasaulio kalną Everestą dalyvavo ir japonų profesionalas slidininkas Yuichiro Miura. Jis nusigabeno slides ir nuo kalno viršūnės pasileido žemyn, tuo sumušdamas slidinėjimo aukščio rekordą.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

PADETI MOTINAI
Reikalinga vyresnio amžiaus moteris vasaros metu arba nuolat išjungti į šeima su 4 mokyklos amžiaus vaikais. Lengva namų ruošla, kartais virimas. Geri namai tinkamam asmenimui. Skambinkite 726-4723 šiekidieniais, arba 674-0162 vakarais ir savaitgaliais.

TYPIST — TOP SALARY
BLUE RIBBON JOBS
Good typing skills with above average speed will qualify. Promotion opportunities available. Pleasant working conditions in modern office. Very convenient location. Excellent benefits include profit sharing.
Call Mrs. Metcalf, 641-5200, ext. 311

SWITCHBOARD — TYPIST
Excellent salary and working conditions. Special benefits. 5 day week. Must drive. Private parking.
Call HA 7-4805

TYPIST
TO LEARN NEW FRIDEN
COMPUTYPER
Steady.
37 1/2 hours per week.
Call RA 6-5622

TYPIST
A job with the future for accurate typist experience. Immediate need.
Call 726-5183
AAA EMPLOYMENT AGENCY
162 N. STATE

TYPING — LIGHT WORK
Full or part time evenings. Air Flight Operations Office. Must type well. Air flight experience helpful but not necessary. Benefits.
ABC AIR FLIGHT
ROSEMONT, ILLINOIS
298-4320

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COUNTER HELP
Full or part time.
Days or Nights.
Mature men and women.
No experience needed.
Apply in person.

TUXEDO BURGER
11214 WEST GRAND
(Wolf Rd. and Grand)

RENTING IN GENERAL
Nuomos

HARRISON VIEŠBUTIS
65 E. HARRISON ST.
Tel. 427-8000

MODERNUS
PATOGUS KAMBARIAI
Privatūs vonios, Oro vėsinimas, Televizija, \$40 savaitėi.
KVIECIAME APŽIURETI.
Vieta mašinoms, arti parkas, ežeras ir Michigan Avenue.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS dirbančiam vyrui 72-ros ir Claremont Ave apylinkėse.
Tel. PR 8-2108.

pagerbtas buvęs senatorius Paul Douglas, kuris iš dalies remia valdžios politiką Vietnamo klausimu, tai tas studentų protestas buvo lyg prieš jį nukreiptas, nors protestuotojai ir aiškinosi, kad jie jokiu būdu nenorėjo Douglasso įžeisti.

Paul Douglas, kaip žinia, yra pasižymėjęs kovotojas už teisingą lygių teisių visiems gyventojams. Antrojo pasaulinio karo metu, jau būdamas 50 metų amžiaus, jis stėjo savanoriu i maršus paprastu kareiviu. Už pasižymėjimą karo fronte jis užsitarnavo kapitono laipsnį.

TRUMPAI

— Skautininkai G. Plašas ir G. Valentinas praves vaikams sportinius ir kitokius žaidimus Balfo gegužinėje, kuri įvyks birželio m. 21 d. Buco sodyboje. Ateit. E. Rundzaitytė tvarkys ir praves užsiėmimus darželio amžiaus vaikams. Užkandinėje bus apšviesti pritaikyto maisto ir gerimų mažamečiams ir suaugusiems, todėl gegužinė jokių maistų bei gerimų atsargų vežti nereikės.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nar. d. Zeme — Pardavinimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zeme — Pardavinimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMO TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

NAUJA VIETA

4 BUTŲ MŪRAS: 3 po 4 ir 1-7 kamb., 10 metų ant 50 pėdų sklypo vakarus nuo Kedzie.
MŪRINIS 2 po 5 su įrengtu sklypu, centr. šildymu, 2 auto garažu. Modernus ir švarus, Brighton Parke.
MŪRO BUNGALOW, 6 kamb., įrengtas sklypas, 60-ta ir Francisco.
1 1/2 AUKŠTO, 6 ir 5 kamb. modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklypas, prie pat Marquette Parko.
SIVARUS 8 KAMB. mūras Marquette Parke, \$20,000.
TVARKINGAS APARTMENTINIS mūras, arti Jaunimo Centro, apie \$11,000 pajamų. Savininkas finansuos įmokėjusiam \$15,000. Kaina \$45,000.
2 BUTŲ tvirtas mūras Marquette Parke. Nauja gazo šiluma, 2 auto garažas. \$28,000.
APIE 2,000 DOL. PAJAMŲ, 4 butų, 3 m. mūras, Marquette Parke. Rimtas pastatymas \$65,000.
4 BUTŲ MŪRAS su žemėmis. Dviejų kambarių nauja gazo šiluma. Marquette Parke. \$43,300.
PRILINKSAS MŪRO NAMAS. Svarūs 6-3 ir 2 kambariai 2 1/2 vonios. Naujas šildymas gazo garais. Arti visko. Marquette Parke. \$21,800.

SIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

JOUŽAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porsčius ir kitas užs. ir vietines gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, palytė mechanikai, vikšas.
RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių, Automobiliai, baldai, maistas, pinigai.

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto, motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valan kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

NAUJIENAS
— TERTY SEKTORIS
Lietuviai tųgi perka ir pardavė ir propa užsienio tikta per
NAUJIENAS

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Išrašyti naujus ir perstatyti senus vi. en rėšius namo apšildymo pečius ir air-conditioning i naujus ir senie namus. Trenching condons boilerius ir stogu rinas (enters). Darbas atliekamas greitai užtikrinant ir garantuojant. Anksčiau atlikti namokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesteuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekėjimus vamzdius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudždomame namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047
Iškalnavimas veitui, kreipkitės bet kada